

PERIODICALS

„Draugo“ lietuviukai:
Už viską esu dėkinga mamai – 7 psl.

ŠIAME NUMERYJE:

- Tema: Kovo 11-osios kaina – 2, 15
- Tėviškės aidai mūsų pastogėje Australijoje – 3
- Lietuviams brangias šventes Central NJ paminėjo keletu renginių – 4, 14
- Apkabinkime... – 5, 13
- „Skautybės kelias“ – 6
- Kovo 11-ąją prisimena Kovo 11-osios akto signatarai – 9
- PLB Lituanistikos katedroje lankėsi LR švietimo ministras – 9
- Dveji ULD metai – 12
- Paskutinė kadencija (12) – 13
- Užgavėnių blynai Southfield, MI – 14

Valiutų santykis
1 USD — 2.65 LT
1 EUR — 3.45 LT

Baltijos ir Šiaurės šalių ambasadoriai susitiko su JAV valstybės sekretorės pavaduotoju

Kovo 12 d. Washington, DC įvyko reziduojančių Baltijos ir Šiaurės šalių ambasadorių susitikimas su JAV valstybės sekretorės pavaduotoju William Burns (viduryje); jo kairėje – LR ambasadorius JAV Žygimantas Pavilionis. LR ambasados JAV nuotr.

Washington, DC (LR ambasados JAV info) – Lietuvos Respublikos ambasadorius JAV Žygimantas Pavilionis kovo 12 d., pirmadienį, surengė Washington, DC reziduojančių Baltijos ir Šiaurės šalių ambasadorių susitikimą su JAV valstybės sekretorės pavaduotoju William Burns, kurio metu aptartas tolesnis JAV bendradarbiavimas su Šiaurės ir

Baltijos šalimis pagal Sustiprintos partnerystės Šiaurės Europoje (E-PINE) programą.

Ž. Pavilionis pristatė Lietuvos pirmininkavimo šiam regioniniam dialogui 2012 m. svarbiausius uždavinius. „Šiaurės ir Baltijos šalių ryšiai su JAV yra labai platūs, stiprūs ir perspektyvūs. Matome puikių bendradarbiavimo formų ir temų – nuo

paramos demokratinėms pertvarkoms Europos Rytuose iki aktyvesnio dialogo energetikos, ekonomikos ir regioninio saugumo klausimais“, – sakė ambasadorius. Su vienu aukščiausių Valstybės departamento pareigūnų taip pat aptarti santykiai su ES kaimynėmis rytuose ir artėjantis NATO valstybių vadovų susitikimas Čikagoje, gegužės 20–21 d.

R. Santorum laimėjo pirminius respublikonų rinkimus dviejose valstijose

Washington, DC (ELTA) – Rick Santorum, įveikęs aršiausią savo varžovą Mitt Romney, laimėjo pirminius Respublikonų partijos rinkimus į JAV prezidento pareigas Alabama ir Mississippi valstijose. Alabama valstijoje R. Santorum surinko 35 proc. balsų, Newt Gingrich – 29 proc., o M. Romney – 28 proc. Mississippi valsti-

joje balsavimo rezultatai buvo labai panašūs – už R. Santorum balsavo 33 proc. žmonių, N. Gingrich – 31 proc., už M. Romney – 30 proc. Nepaisant šių rezultatų, tikimasi, kad N. Gingrich bus raginamas užleisti vietą ateinančiuose pirminiuose rinkimuose varžytis R. Santorum ir M. Romney. M. Romney laikomas rea-

liausiu kandidatu lapkritį vyksiančiuose rinkimuose susikauti su dar vienos kadencijos sieksiančiu demokratu Barack Obama. Partijos suvažiavimas, kuriame bus iškeltas respublikonų kandidatas, vyks rugpjūtį, prezidento rinkimai – lapkričio 6 d. Kovo 20 d. pirminiai respublikonų rinkimai vyks Illinois valstijoje.

Apdovanoti geriausi Lietuvos mokytojai

Premjeras (v.): mokytojas padeda mums tapti tuo, kas esame.

ELTA nuotr.

čia: mama, tėtė ir mokytojas. Būtent jie ir padeda mums tapti tuo, kas esame,” – kalbėjo premjeras.

Kaip pastebėjo dauguma renginio dalyvių ir patys Metų mokytojai – visi šių metų laureatai yra humanitarinių mokslų atstovai, diegiantys mūsų vaikams pagrindines vertybines tie-

sas. Metų mokytojo premijos skiriamos nuo 1998 m. už nuopelnus praktinėje veikloje, mokinių pasiekimus, reikšmingiausius darbus pedagogikos srityje, indėlį į švietimo pertvarkos įgyvendinimą, visuomenės demokratinės kultūros, bendražmogiškųjų ir pilietinių vertybių ugdymą.

Redakcijos žodis

Kaip praneša naujienų agentūra „BNS“, pernai į užsienio valstybių vaiko teisių apsaugos tarnybų akiratį pateko beveik dukart daugiau emigravusių lietuvių šeimų nei 2010 m. 2011 m. į Lietuvos vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybą buvo kreiptasi 106 kartus dėl 148 užsienyje esančių vaikų, kurių asmens, turto apsaugos, globos, teisi- nių santykių su tėvais ir kiti klausimai buvo susiję su Lietuva ar jiems reikėjo taikyti apsaugos priemonės. Pranešime sakoma, jog daugiausia pranešimų gauta dėl 10–14 metų lietuvių vaikų, esančių Jungtinėje Karalystėje ir Ispa- nijoje. Atrodo, jog didžioji dauguma at- vejų yra susiję su vieno vaiko namuose palikimu. Lietuviai, drąsiai palikinęję savo mažamečius vaikus vienus na- muose, taip elgiasi ir nuvykę į užsienį. Deja, kiti atvejai sunkesni: užsienio socialinės tarnybos į Lietuvą kreipiasi dėl lietuvių smurto prieš savo atžalas, suaugusiųjų išgertuvių ir barnių. Tokio elgesio kaina neretai būna skaudi ir di- delė – vaikai yra paimami iš tėvų ir ap- gyvandinami su giminaičiais.

Vyr. redaktorė **Dalia Cidzikaitė**

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5532

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

„Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00 JAV

metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00
Pirma klase: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)
metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00 • 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu
metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00
Į Lietuvą reguliariu paštu
metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA: JAV

metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00
Kanadoje (USD)

metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00 • 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu
metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00
Į Lietuvą reguliariu paštu
metams \$70.00

Vyriausioji redaktorė – Dalia Cidzikaitė
dalia.cidzikaitė@gmail.com
Kultūrinio šeštadieninio priedo redaktorė – Renata Šerelytė
rainbow.vilnius@gmail.com
Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

• Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija už skelbimų turinį neatsako.
Skelbimų kainos atsiunčiamos gavus prašymą, ką nors skelbti.
• Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra.
Nenaudotų straipsnių nesaugoja.
Siunčiant prašome pasiilkti kopiją.

El. paštas:
rastine@draugas.org
skelbimai@draugas.org
administracija@draugas.org

TEMA: KOVO 11-OSIOS KAINA

Aukos už laisvę

RIMANTAS GRIŠKELIS

laisvę, man vis kyla klausimas: kaip stipriai žmogus turi būti prislėgtas, netekęs vilties, jei jis atsisako visko ir sąmoningai nusprendžia verčiau mirti negu gyventi be laisvės? Jų aukos buvo pagrįstos asmeniniais su- metimais, gyvybė aukota ne dėl kitų, bet dėl savęs. Jie kitiems ypatingos rizikos nesukėlė – patys pasiėmė savo gyvybę, ir baigtas reikalas. Pagalvo- ju: ar nebaisu mirti? Ar tikrai nėra jokios kitos išeities? Naiviai pagalvo- ju: ar tai – ne žiauru, ar neskaudės? Ar tikrai aš palikčiau savo žemišką gyvenimą, koks jis bebūtų? Kas iš mūsų čia šiandien esame pasiruošę aukoti savo gyvybę už laisvę, būdami Kalantos ar Bouazizi padėtyje?

Bet ne tik atskiri žmonės pasi- renka tų dviejų jaunuolių kelią. 1989 m. birželio pradžioje tūkstančiai stu-

Valdžia, neturėdama jėgų su- stabdyti demonstracijas be kariuomenės, vasario 11 d. atsistatydino, galima sakyti, be aukų.

2011 m. Libijoje kilo atvi- ras civilinis karas, kuriuo siekta atsikratyti demagogiškos Muammar Gaddafi valdžios. Su NATO pagalba Libijos gyventojai laimėjo. Tačiau aukų buvo daug, tarp jų – pats Gha- dafi ir dalis jo šeimos. Deja, iki šios dienos, neaišku, kas toliau ir kaip va- dovaus šaliai, ar bus įtvirtintos pi- liečių teisės, ar vyraus demokratiški, žmoniški principai.

Matome, kas šiuo metu darosi Si- rijoje. Bashar al-Assad, sekdamas sa- vo tėvo, kuris prieš 20 metų sukilimo metu nužudė net 20,000 savo piliečių, pavyzdžiu, dabar pats žudo tuos, ku- rie vos prieš metus sukiilo ir vis dar kovoja prieš kariuomenę, kuri nieko nesigaili. Iki šiol aukos pasiekė be- veik 8,000, o pabaiga dar toli ir labai neaiški. Panaši istorija kartojosi Ira- ne prieš 3 metus. Kinijos vakarinėse

1990 metų kovo 11-oji 3 val. p. p. Washington, DC – Lietuvos pasiuntinybėje Washington, DC, gavus žinią apie Nepriklausomybės atkūrimo nutarimą. Iš kairės: Vitolis Vengris su sūnumi, Margarita Samatienė (tuo metu vienintelė Pasiuntinybės tarnautoja), Stasys ir Daniela Lozoraičiai, Virga Vengrienė su dukra, Antanas Dundzila, Darius Sužiedėlis, Ginta Remeikytė Gedo, Rita Bureikaitė, Alius Meilus ir G. Palubinskaitė.

26 metų jaunas vyras, miesto turguje pardavinėjęs vaisius ir dar- žoves, kad galėtų išlaikyti 8 žmonių šeimą, buvo prispaustas trijų neva „miesto inspektorių“, kurie jau ne pirmą kartą iš jo reikalavo kyšio. Bet vienąkart jis pasipriešino ir kyšio duoti nesutiko. „Inspektoriai“, pa- grobė jo produktus, susikrovė juos į savo automobilį ir dar sugrižo svars- tyklių. Supykęs jaunuolis ir vėl prie- šinosi, bet šįkart „inspektoriai“ ne tik atėmė iš jo svarstykles, bet ir smarkiai sumušė. Po šio įvykio jau- nuolis nuėjo „inspektorius“ apskusti apylinkės vadovui, kuris nematė prasmės su juo kalbėti ir jo neprie- ėmė. Galutinai praradęs kantrybę ir viltį, 2010 m. gruodžio 17 d. Mohamed Bouazizi Ben Arouz turgaus aikštėje, Tunise, apsipylė benzinu ir susidegi- no. Žiauriai apdegęs, sausio 4 d. jau- nuoklis iškeliavo Amžinybėn pas sa- vo Dievą. Išaušus kitam rytui, išaušo ir „Arabų pavasaris“.

Tai skaudžios asmeninės žmonių aukos. Patrick Henry, vienas iš pir- mųjų JAV atstovų, matydamas, kad tuometinė Didžioji Britanija ruošiasi užimti jo atstovaujamą Virginia val- stiją, 1775 m. kovo 23 d., skatindamas kitus valdininkus nepasiduoti, pa- reiškė: „Give me liberty or give me death“ („Duokite man laisvę arba leiskite man mirti“).

Kada aš girdžiu ar skaitau, kad kas nors paaukojo savo gyvybę už

dentų, susirinkę į demonstraciją pla- čioje Bejing Tiananmen aikštėje, reikalavo demokratiniais principais tvarkomos valstybės, gyventojams laisvės ir socialinių teisių atstatymo, galiausiai – valdžios pasitraukimo. Tuometinis Kinijos Komunistų parti- jos vadovas Deng Xiaoping, gulėjęs ligoninėje prislėgtas vėžio, teigė, kad milijonas aukų Kinijoje nėra jau taip daug. Tiek ir tereikėjo kariuomenės vadams. Tą birželio 4 d. naktį ka- riuomenė su šarvuočiais įsiveržė į aikštę ir sušaudė apie 5,000 studentų. Sužeistųjų skaičius žymiai didesnis, tačiau jis nėra žinomas, nes valdžia ne tik apie tai tyli, bet nepripažįsta, kad ten iš viso kažkas įvyko.

Būna ir kitaip. 2011 m. sausio 25 d. Egipto sostinėje Kaire Tahrir aikštę okupavo per 50,000 protestuo- jančių piliečių, daugumoje jaunimas, atvirai skelbiantys nepasitikėjimą valdžia ir reikalaujantys, kad Hosni Mubarak pasitrauktų iš valdžios su visais savo pavaldiniais ir šeimos nariais. Stebuklingu būdu kariuo- menė, apsupusi visą rajoną, demons- truoti netrukdy, ramiai stebėjo, lyg tyliai pritardama demonstrantams. Kitą savaitę demonstravusiųjų skai- čius išaugo net iki 250,000. Visas pa- saulis per TV kanalus stebėjo apie iš- ties neįtikėtiną įvykį rytų Afrikos istorijoje. Nors buvo neramumų, tu- rint omenyje, kiek žmonių buvo su- sirinkę, jų būta palyginti mažai.

provincijose dar ir dabar žmonės susidegina, o kariuomenė nesigaili žmonių. Apie Šiaurės Korėją nėra ką kalbėti. Šios šalies žmonės taip nua- linti bado, kad džiaugiasi radę žolių valgyti, ką kalbėti apie revoliuciją, kada vos gyvi vaikščioja.

Ką tai turi bendro su Lietuva? 1980-ojo dešimtmečio pradžioje So- vietų Sąjungai plūduriuojant stagna- cijoje, vienas po kito įvairiuose kra- stuose krito komunistiniai režimai. Naujai išrinktas Kremliaus vadovas Michail Gorbačiovas 1987 m. pradėjo pertvarkyti Sovietų Sąjungą, remda- masis *perestroikos* principu – ekono- miniu, socialiniu ir politiniu persit- varkymu. Tais metais pirmą kartą vyko vieši valdžios rinkimai, leista viešai ir atvirai kalbėti, atidarytos baž- nyčios, net sovietų armija sugrąžinta iš Afganistano. Sovietų piliečių gy- venimo sąlygos aiškiai pradeda gerėti.

Viso to akivaizdoje Lietuva lai- kėsi lyg ir ramiai, nuošaliai. Iki maž- daug 1988 m., kai susiorganizavo Lie- tuvos Persitvarkymo Sąjūdis su prof. Vytautu Landsbergiu priešakyje. Nuo tada Lietuva pradeda siekti ir įvairiais būdais agituoti, vis savaran- kiškiau tvarkytis. Vienas iš pirmųjų įvykių įvyko 1989 m. rugpjūčio 23 d., kada milijonas visų trijų Baltijos kraštų gyventojų, susiėmę rankomis, nuo Vilniaus Katedros iki Talino pi- lies sudarė gyvą žmonių grandinę – „Baltijos kelią“. **Nukelta į 15 psl.**

Draugiškas perspėjimas „Draugo“ administracijai – jeigu staiga iš Australijos pasipils krūva naujų prenumeratorių, atsakomybę dėl to teks prisiimti man. Viskas prasidėjo nuo šių metų sausio 10 d. „Drauge“ paskelbto mano straipsnio „Eglė, žalčių karalienė, trečiabangė?“, kuriame rašiau apie Tasmanijos universitetą, Australijoje, leidžiamą žurnalą „Lithuanian Papers“, prieš 25 metus įsteigtą ir tebedradguojamą dr. Algimanto P. Taškūno. Tame numeryje radęs pasakos „Eglė žalčių karalienė“ vertimą į anglų kalbą, pasaką sugretinau su šių dienų trečiabangių emigrantų dalia ir apie straipsnį pranešiau žurnalo redaktoriui. Netrukus iš jo gavau užklausimą, ar jis galėtų tą mano rašinį pasiųsti Australijos lietuvių laikraščiams. Gavęs „Draugo“ vyriausios redaktorės pritarimą, atsakiau teigiamai.

Neseniai dr. Taškūnas atsiuntė storą voką su dviem Australijoje leidžiamais laikraščiais, kuriuose buvo perspausdintas mano rašinys. Iš tų dviejų laikraščių „Mūsų pastogė“ ir „Tėviškės aidai“ pavadinimų sulipdžiau dabartinės skilties pavadinimą. Čia noriu trumpai šiuos du laikraščius pristatyti.

Pradėsiu nuo „Mūsų pastogės“ (eina nuo 1949 m.), daugelį metų man girdėto, bet rankose niekada nelaikyto savaitraščio. Savo rankose turiu 2012 m. vasario 1 d. laidą, kainuojančią 1.50 dol. Tai 8 puslapių „Draugo“ dydžio leidinys. Pirmame puslapyje įdėta didelė Melbourn „Džiugo“ tunto vasaros stovyklos dalyvių nuotrauka. Dabar ten – vasara, o pati stovykla vyko sausio 2–8 d. Mount Martha, VIC. Stovyklavo per 70 stovyklautojų. Nuotraukoje – besišypsantis jaunimas, dauguma jų su uniformomis. Tame pačiame puslapyje pateikiama įdomi Lietuvos įvykių apžvalga. Pasaulio įvykiai apžvelgiami skyrelyje „Trumpai iš visur“. Toliau skaitau apie Australijos LB Sydney apylinkės metinį susirinkimą, JAV lietuvių pralaimėtą bylą dėl Aušros Vartų parapijos likimo, „Lietuvių dienas“ Prancūzijoje, apie Romualdo Baltučio vaikystę Sibiro tremtyje. Ypač teigiamai

Tėviškės aidai mūsų pastogėje Australijoje

ROMUALDAS KRIAUCIŪNAS

nuteikė aprašytas Kūčių vakaras Sydney Lietuvių klube, švestas 2011 m. gruodžio 24 d., taigi per pačias Kūčias! Bendroje nuotraukoje matyti apie 100 svečių.

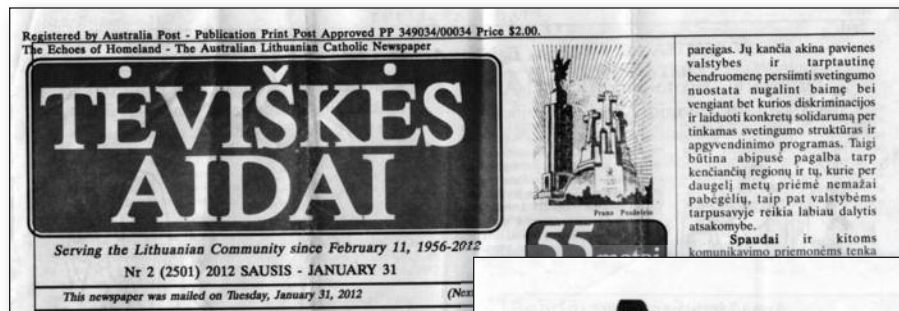
Neužmirštas ir sportas, kur rašoma apie Druskininkuose įvyksiantį pusės maratoną bėgimą ir „Žalgirio“ komandos nesėkmę Europos rungtynėse. Glaustai pateikiami svarbiausi 2011 m. Lietuvos gyvenimo įvykiai, apimantys pirmuosius 5 mėnesius.

Australian Lithuanian Catholic Federation, Kensington, VIC; redaktorė – Marija Augustine. Be jos yra dar 2 techniniai redaktoriai ir administratorė. Tinklalo adresas: www.facebook.com/teviskesaidai. Prenumerata metams – 55 Australijos dol., užjūryje – 100 dol. Mano turimos šių metų sausio 31 d. laidos pirmame puslapyje – popiežiaus Benedikto XVI nuotrauka ir jo laiškas tikintiesiems apie migraciją ir naująją evangeli-

los viršininkas buvo oro vyr. skautininkas filisteris Tomas Dundzila, prieš kelis metus atvykęs iš Amerikos, dabar dirbantis JAV valdžios paskirtoje tarnyboje ir su žmona gyvenantis Canberra mieste. Šį straipsnį puošia 3 nuotraukos. Randu kvietimą dalyvauti Lietuvių literatūros ir tautosakos instituto rengiamoje tarptautinėje mokslinėje konferencijoje Vilniuje. Kiti skelbimai kviečia į blynų vakarą, pamaldas Sydney lietuviams, tautinių šokių repeticijas ir „Dainavos“ koncertą.

Paskutiniai du „Tėviškės aidų“ puslapiai yra anglų kalba. Ten įdėtas beveik puslapio didumo nekrologas apie Stasę ir Augustą Stupurus. Paskutiniame puslapyje – aprašymas ir keletas nuotraukų iš sportinio gyvenimo, taip pat kvietimas anglų kalba į The Association for the Advancement of Baltic Studies konferenciją, įvyksiančią balandžio 26–28 d. Čikagoje.

Patariama knygos nevertinti pagal jos viršelį. Vadovaudamasis šiuo patarimu, nenorėčiau vertinti, ypač lyginti, šių dviejų laikraščių, susipažinęs tik su vienu jų numeriu. Vis

zaciją. Antrame puslapyje rašo kun. Egidijus Arnašius. Iš „Valstiečių kalendariaus“ išvardytos vasario mėnesio šventės ir įvykiai. Iš „Draugo“ pradedamas spausdinti prel. L. Tula-bos rašinys apie arkivyskupą Juozapą Skvirecką jo 140 metų gimimo sukakties proga.

Edmundas Simonaitis užima beveik visą puslapį, aprašydamas sveiko humoro ir gydančios savišalpos naudą. Kitame puslapyje Juozas Erlickas perša ironišką išvadą, kad Kaunas yra visų kelių pradžia, o Vilnius – vienintelio kelio galas. Sesė J. aprašo skautų „Džiugo“ tunto vasaros stovyklą. Įdomu tai, kad stovyk-

ties buvo miela savo rankose paturėti lietuvišką žodį iš tolimosios Australijos. Joje niekada neteko būti, bet, 1949 m. po karo gyvenant Vokietijoje, likimas keliauti ten viliojo. Į Ameriką atvykti vilčių neturėjome, nes ten nebuvo giminių. Tačiau mama kategoriškai atsisakė apie Australiją net pagalvoti, sakydama, kad kartą ten nuvykus niekada iš ten negrįšime. Tuo metu dar gyvenome ruse-nančia viltimi, kad netrukus Lietuva atgaus nepriklausomybę. Po 37 metų jau Amerikoje mama mirė, o už 4 metų pražydo lauktoji Lietuvos Nepriklausomybė.

LAIŠKAI

PAL. MATULAIČIO METAIS KURKIME KRIKŠČIONIŠKĄ ŠEIMĄ MAŽAIS, BET PRASMINGAIS POKYČIAIS

Vasario 2 d. „Drauge“ Elena Bradūnaitė Aglinskienė aprašė lietuvaite vienuolės misionierės Marijonos Seraphinos Maziliauskaitės nuostabų darbą Hawaii. Ši vienuolė neseniai mirė Hawaii, sulaukusi 104 metų. Straipsnyje paminėta, kad 1932 metais vyskupas Jurgis Matulaitis patarė šiai jaunai panelei, gimusiai ir užaugusiai Suvalkijoje, vykti į Prancūziją ir ten įstoti į seseles misionieres. Ši kongregacija dirbo su pavojingais ligoniais, sergančiais raupsais, padėjo šventajam Tėvui Damijonui.

Šiais metais švenčiame palaimintojo Jurgio Matulaičio 25 metų beatifikacijos sukaktį, todėl buvo maloni staigmena sužinoti, kad šio švento vyskupo įtaka pasiekė net Hawaii, Kauai salą, kur seselė mokytojavo 21 metus. Čia, Čikagoje, irgi galime būti labai dėkingi vysk. Matulaičiui. Be jo

pastangų ir darbų, gal ir nebūtų „Draugo“ laikraščio, Marijonų vienuolyno 63 gatvėje, buvusio Marijonų ūkio, gegužinių, jaunimo stovyklų. Gal nebūtų ir Nekalto Prasidėjimo vienuolių, mūsų pakrikštytų Putnam seselėmis, nei Neringos stovyklos ir visų gerų darbų, kurias šios seselės dabar tyliai atlieka mūsų visuomenėje, ypač auklėdama jaunimą. Kodėl nebūtų? Nes palaimintasis Matulaitis Lietuvoje atgaivino jau mirštantį Marijonų vienuolyną ir įkūrė Nekalto Prasidėjimo vienuoliją! Nebūtų nei Ateitininkų žiemos kursų, nes, kaip kursų pradininkas kunigas Stasys Yla liudija, tik vysk. Matulaičio dėka jis atsirado Amerikoje, o nepasiliko už geležinės uždangos.

Lietuvos Vyskupų Konferencija pasiūlė nemažai temų ir dorybių, kurias ji ragina įgyvendinti, minint pal. Matulaičio šventę. Pirmoji – drąsa. Misionierės drąsiai vyko į nežinomus kraštus skelbti evangeliją. Aš manau, kad mes, lietuviai, gyvenantys Amerikoje, galime įgyvendinti drąsos principą, kasdien pasisveikin-

dami su nepažįstamais lietuviais, ypač su neseniai atvykusiais. Pasakydami „Laba diena“ parodysime, kad esame būsimi draugai, o ne pavojingi, svetimi žmonės. Padėkime kurti krikščionišką šeimą mažais, bet prasmingais pokyčiais.

Linas Sidrys,
Pal. J. Matulaičio metų komiteto pirmininkas Čikagoje

DŽIAUGIAMĖS „ŽAISLAIS“

Kai Lietuva turi žymiai svarbesnių rūpesčių, ekonominių ir politinių uždavinių, mūsų užsienio ambasados džiaugiasi „žaislais“, kaip antai Vilniuje gimusio litvako dailininko Samuelio Bako kūrėjo kūryba, kuriai turbūt reikės pačios Lietuvos rūpesčiu šalyje pastatyti ir įrengti litvakų kultūros ir meno centrą.

Edmundas Petrauskas
London, Canada

„DRAUGA“
užsisakyti
saugiai,
greitai
galite
ir
internete –
www.draugas.org

TELKINIAI

Central New Jersey, NJ

Lietuviams brangias šventes paminėjome net keletu renginių

RASA MILIŪTĖ

Nuo Vasario 16-osios iki Kovo 11-osios Lietuvoje ir pasaulyje lietuviai mini Lietuvos Valstybės ir Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo dienas. New Jersey lietuviai šias datas paminėjo net keletu renginių.

Vasario 16-tą suplevėsavo lietuviška Trispalvė

Jau 15 metų, minint Lietuvos Valstybės atkūrimo dieną, virš Toms River miesto administracinio pastato vienai dienai išsiskleidžia lietuviška Trispalvė. Daug metų šią tradiciją puoselėjo Whiting Lietuvių klubas, praėjusių metų pabaigoje, deja, nutraukęs savo veiklą dėl liūdno priežasties – praretėjusių Klubo narių gretų. Šiemet Trispalvės pakėlimo tradiciją perėmė mes, Centrinio New Jersey Lietuvių Bendruomenės apylinkė. Iškilmių vedančioji („Master of Ceremonies“) Vida Lanys-An-

Centrinio NJ LB apylinkės pirmininkei buvo įteikta deklaracijapatvirtinimas apie 2012 m. lietuviškos Trispalvės pakėlimo iškilmes Toms River mieste Vasario 16-ąją. Po sveikinimų ir kalbų, „Tautiškai giesmei“ skambant, Trispalvė buvo iškelta virš Toms River administracijos pastato ir plevėsavo ten visą dieną. Toks amerikiečių parodytas dėmesys – tai pagarbos išraiška ne tik mums, Centrinio NJ lietuviams, bet ir visai lietuvių tautai. Tikime, kad ši graži tradicija gyvuos ilgai.

Valstybės dienos paminėjimas ir Užgavėnės

Vasario 25 d. Jackson, NJ, į Estų namus skubėjome nemažas būrys lietuvių – Lietuvos Valstybės atkūrimo dieną paminėti, o kartu ir žiemą iš kiemo varyti. Nepasididžiausi šventę atvykti ir garbingi svečiai – Lietuvos Respublikos generalinis konsulas New York Valdemaras Sarapi-

Po oficialios dalies raudonskrustė Rožė nuo Raseinių pakvietė visus Užgavėnių linksmybėms. Persirengėliai ir kaukėtos būtybės buvo kviečiami žiemą baidyti ir pavasarį greičiau prisišaukti, blynais užsigavėti, pasigalynėti, senolių papročius ir burtus prisiminti.

Tvarką visą popietę stengėsi palaikyti riebus, pilvotas ir taukuotas Lašininis – žiemos statytinis, vis ant kulno užmindamas pavasario atstovui Kanapiniui, besistengiančiam valdžią į savo rankas paimti ir liaudį priešvėlykiniam susikaupimui nuraminti. Visi buvo paraginti į lauką skubėti, kur netrukus žirgų lenktynės turėjo prasidėti. Protėviai sakydavo: per Užgavėnės su žirgu prasilėksi – ir pats stiprus būsi, ir tavo arkliai pavasario-vasaros darbymetį stiprūs laikysis. „Dvikinkėse“ pažabotus greitaeigius „žirgus“ moteriškės kėravojė, varžėsi: kuri greičiau nugins ir atgal apgręžusi pargins. Žirgai šuoliavo taip sparčiai, kad vėjų plaik-

buvo žiūrėti, kaip vyrai ažuolai mitus su vandeniu maišė ir blynus visai neprisvilusius kepė, moteriškėms skanaut juos palikę.

Tik tądien viesulas stiprus pasitaikė, žandus nugairinęs, kiaurai pro skrandų rankoves ir skvernus prapūtęs. Apšilimui į vidų sugarmėjom, mėsles Raseinių Rožės užmintas minėm. Paskui lietuvišką veseilią klėty iškėlėm, prieš tai burtus būrėm, spėliojom: kuri iki Velykų jaunamarte pataps? Jaunavedžiai su svita vidun netikėtai sugužėjo. Anie labai „nešpėtni“ pasitaikė: jaunoji stotinga, su aukštu veltiniu kuodu pakaušy, sveiko raudonio žandais ir it spanguolėm putliom lūputėm. Jaunikis – frakuotas, skrybėlėtas, su kvietka atlape, į čebatus kelnes susiraitojęs „galifė“ matyt, nebiednas Pranas Krukelis, iš Amerikų ką tik parvykęs.

Kai tik vienuolis kunigas Pranciškus palaimino „jaunuosius“, vėl į kiemą išsivertėm, kur laužą pakū-

Akimirka iš Vasario 16-osios minėjimo Elizabeth.

ton gražiai suorganizavo šventę, kurioje dalyvavo Toms River miesto administracijos vadovai William L. Polhelmus, William Sommeling, Scott M. Collabella, Jeffrey W. Moran, Ocean County bibliotekos direktorė Susan Quinn, buvusi Whiting Lietuvių klubo prezidentė Diane Wunder, kiti klubo nariai, JAV LB Centrinio New Jersey apylinkės lietuviai ir mokiniai.

Iškilminga šventė prasidėjo Amerikos, Lietuvos ir Toms River vėliavų įnešimu, abiejų šalių himnais. Po invocacijos Vida Lanys trumpai priminė apie gražią, jau 15 metų besitęsiančią Trispalvės pakėlimo tradiciją Toms River mieste. Vidos-Anton Lanys pastangų dėka Centrinio NJ mokyklose daugiau nei prieš mėnesį buvo paskelbtas moksleivių rašinių konkursas „Growing up Lithuanian“, kurio laimėtojai – Karolina Jarusevičiūtė, Matt Baltus ir Greta Plokštytė – perskaitė savo rašinius. Vaikams buvo įteikti Centrinio NJ LB apylinkės apdovanojimai. Sveikinimo žodį tarė William L. Polhelmus, kiti Toms River miesto administracijos atstovai.

nas su žmona Vyte, jau ne pirmą kartą Centrinio NJ LB apylinkę aplankantys.

Nors pagrindinė dienos šventė – Užgavėnės, tačiau ją pradėjome skambant „Tautiškai giesmei“ neseniai praėjusios Lietuvos Valstybės atkūrimo dienos, Vasario 16-osios, garbei. Palinkėdama stiprybės ir vienybės, susirinkusius pasveikino šių eilučių autorė. Sveikinimo žodį tarė gen. konsulas, kviesdamas burtis naujiems darbams Tėvynės ir jos žmonių labui ir šiais darbais rašyti Lietuvos istoriją. „Mes turime būti stiprūs ir vieningi nuolat, nes esame atsakingi už tą istoriją, kurią paliksimė. Nes esame atsakingi už tai, kokią valstybę išauginsime. Tad ir auginkime ją savo talentais, žiniomis, gražiais darbais“, – kalbėjo gerbiamas svečias.

Centriniame NJ nemažai lietuvių, kurie tais gražiais darbais praėjusiais metais pasižymėjo, puoselėdami lietuvių, garsindami Lietuvos vardą. Jiems buvo pareikšta LB pagarba, įteikiant padėkos diplomus ir statulėles „2011 metų Centrinio NJ lietuvis“.

Virš Toms River miesto administracinio pastato vienai dienai išsiskleidė lietuviška Trispalvė.

stėsi jų karčiai!

O paskui buvo stipruolių grumtynės: pagal senolių papročius vieni kitus „šiaudų“ kimštais maišais vanojo. Atstovas iš lašininų būrio varžytuvėms vadovavo, o Kanapinis su savo šalininkais irgi neatsilikti stengėsi, vis Lašininui į kuprą užvanot taikėsi. Vėliau vandenį ant pečių nešdami per lieptelį bėgiojom. Laimėtojai nuo Raseinių Rožės dovanų gavo, kiti – tik riestainio skylę ragavo.

Kol varžytuvės vyko, „karčemoj“ norintys galėjo karštu vynu, lietuviška gira arba alum gomurį suvilgyti, kur du „karmenai“ vos spėjo suktis, alaus putą ištroškusiems siūlydami. Kiti – lietuvišku bulviniu kugeliu alkį malšino, kopūstų troškiniu su dešrom pilvus gurguliuojančius ramino. Kas netingėjo ir nepasididžiauvo – klėties viduj dar visokių skanėstų ragavo.

Gražios čigonės svečiams palei akis šmėravo, viena – net sidabriniais dantimis žėravo, plačiai šypsojos, kad anie labiau žibėtų ir stengėsi savo burtais patiklius čionykščius pakerėti. Blynų kepimo ir skanavimo varžytuvės „Blyninėj“ įvyko: gražu

rėm ir šūkaudami „Žiema, žiema, bėk iš kiemo!..“ Morę – New Jersey Magdę – sudeginom, kad su savim piktąsias dvasias ji pragaran nusitemptų, žmonių nebaidytų ir ateinančių metų derliaus nepagadytų.

Kanapinis galų gale Lašininį nuo bačkos ir valdžios nuvertęs pasiskelbė iki Šventų Velykų karaliausias ir prisakė visiems: tik duonos kriaukšliais ir silkių uodegom per visą Gavėnią maitintis, stropiai pasninkauti ir ramiai pavasario sulaukti...

Užgavėnių šventę suruošė Centrinio NJ tautinių šokių kolektyvas „Viesulas“, siekdamas surinkti lėšų vasaros kelionei į Boston miestą, kur vyks XIV Lietuvių tautinių šokių šventė. Kelionė mūsų šokėjams kainuos per 6,000 dol. Norinčius paaukoti ir paremti „Viesulą“ maloniai prašome siųsti čekius žemiau nurodytu adresu, už ką dėkojame iš anksto: Lithuanian American Community, Central NJ Chapter For: Donation/ „Viesulas P.O. Box 1315 Brick, NJ 08723.

Nukelta į 14 psl.

Beverly Shores, IN

Aktyvūs Beverly Shores, IN Lietuvių klubo nariai: Revita Rudzevičienė (k.), Jonas Vaznelis ir Daiva Dedzila.

Grazina Kriaučiūnienė (d.) su marčia Irena ir anūku Andriumi.

Dailininkė Rasa Sutkutė su mama dailininke Ada Sutkuviene.

Apkabinkime...

INDRĖ TIJŪNĖLIENĖ

Mieli prisiminimai

Kai 1947 m. atvykome į Čikagą ir gavome butuką mamos pusbrolio Joe Spaicio žento tėvų name, St. Pius parapijoje, kur sesutė Austė pradėjo lankyti darželį, o aš – antrą skyrių, nė negalvojome apie atostogas. Tačiau pradėjusi atsitiesti nuo karo audrų, su Šv. Kazimiero vienuolyno steigėja Motina Marija Kaupaite bei sesutėmis seselėmis Anastazija ir Perpetua bendravusi mano močiutės sesuo Emilija Gedminienė pasiūlė paatostogauti ir savo automobiliu nuvežė į kazimieriečių įsteigtą senelių prieglaudą ir ūkį Lemont „Holy Family Villa”, kur prie ūkio darbų jau darbavosi prof. Balys Vitkus. (Mano mama Emilija Masiliūnaitė 1906 m. gimė Čikagoje, krikštyta Šv. Jurgio bažnyčioje. Į JAV prieš keletą metų buvo atvykusi mano prosenelė su savo plačia giminė. Mano mamos tiesioginė šeima, tėveliai ir vyresnis brolis Jonas grįžo į Lietuvą, o kiti giminės liko Čikagoje.)

Truputį vėliau South Shore traukiniu iš Dorchester stoties pradėjome važinėti ir porą vasaros savaitę praleisti nuomotame kambaryje, Baltų šeimos baltame name, Beverly Shores, Indiana. Nepaisant, kad buvo vasara ar atostogų metas, mama visada kur nors rasdavo pianiną, ir Austei, ir man vis vien tekdavo kasdien po pusvalandį juo skambinti! Čia jau buvo įsikūrę nemažai pirmos bangos lietuvių, o smėlio kopos ir Michigan ežero aplinka ne vienam priminė Palangą. Mielais prisiminimais grįžta čia praleistos dienos, išskylaujant su ateitininkų kuopa ir jaunystės draugais... Čia 1962 m. karštą liepos 7 d. „Coronado Lodge” po vestuvių Švč. Mergelės Gimimo bažnyčioje Čikagoje vyko mūsų vestuvinė puota. Beverly Shores įsikūrė ir mano vyro Donato giminės: seserys Gustaitytės – Kazimiera Leonaitienė su dukra Laimute ir Katerina Masiulienė su sūnumis Visvaldu, Erdvilu ir Mindaugu. Erdvilas tapo architektu, ir jo projektais pražydo ežero pakrantė. Iš kilo ir jo suprojektuota Šv. Onos (Saint Ann of the Dunes) bažnyčia. Šioje bažnyčioje kiekvieno mėnesio trečią sekmadienį šv. Mišias atnašauja Jėzuitų koplyčioje ir Jaunimo centre, Čikagoje, besidarbuojantis, iš Lietuvos atvykęs kun. Antanas Gražulis, SJ.

Į vyresnės kartos vietas stoja mūsų vaikų karta

Vasario 19 d. Šv. Onos bažnyčioje vyko nepaprastai šiltas ir jaukus

Lietuvos Nepriklausomybės minėjimas. Kun. Gražulio skatinantys žodžiai – „Apkabinkime Lietuvą, apkabinkime savo gimines ir draugus malda” – priartino mus prie Tėvynės, priartėjome vieni prie kitų, o už altoriaus esantys platūs langai siejo mus su Viešpaties tvėriniais – plačia miškinga vieta ir dailiais, lesyklėlė apspitusiais paukšteliais... Šv. Mišių metu, chorvedei ir vargonininkei Revitai Rudzevičienei vadovaujant, į dangų kilo švelnūs choro atliekamų giesmių garsai. Buvo malonu vėl išgirsti sodrų sol. Jono Vaznelio, dabar ryšinininko tarp parapijos ir Lietuvių klubo, tembrą.

Beverly Shores, IN Lietuvių klubo choras.

Atsimenu, kai minėjimus ir šventes vesdavo mūsų tėvelių kartos atstovai. Užtat koks pasididžiavimas užlieja, kai dabar jau nebe mūsų, o mūsų vaikų karta stoja į jų vietas! Taip buvo ir vasario 19 d. renginyje. Minėjimą, dvasinę šventę vedė buvęs Dariaus ir Girėno, Čikagos aukštesniosios liuanistinių mokyklų absolventas, Indiana University School of Dentistry baigęs, Lakeshore Family Dentistry Michigan City, Indiana, prezidentas ir savininkas, Beverly Shores Lietuvių klubo pirmininkas dr. Vidas Noreika. Buvo Amerikos ir Lietuvos vėliavos, sugiedoti himnai. Uždegti žvakę, prisimenant mirusius ir sužeistus už Lietuvos nepriklausomybę, dr. Noreika pakvietė Laimą Kaukaitę ir Ainę Radzevičiūtę. Susirinkusieji savo pagarbą išreiškė atsisojimu ir minutės tyla. Klubo vicepirmininkė Laima Novickienė perskaitė 1918 m. Vasario 16-tosios Nepriklausomybės aktą, išvardijo juos pasirašiusius. Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos Aktą dėl Lietuvos Nepriklausomos Valstybės Atstatymo (1990 m. kovo 11 d.) perskaitė dr. Noreika.

Išpūdingi prelegento pasiekimai

Pristatydamas šventės prelegentą, dr. Noreika išvardijo dalį jauno

prof. dr. Aldo Kriaučiūno išpūdingų pasiekimų. Prof. dr. Kriaučiūnas gimė Illinois valstijoje, augo Lansing mieste, Michigan. Lankė ir baigė Detroit „Žiburio” liuanistinę mokyklą. Aktyvus ateitininkas – daugelį vasarų praleido Dainavos jaunimo stovykloje, buvęs Šiaurės Amerikos Ateitininkų narys. University of Michigan Ann Arbor baigęs inžinerijos mokslus *cum laude*, 1989 m. išvyko į Lietuvą. Planavo būti tik metus, bet pasiliko 10 metų. Tarp 1989 ir 1999 m. Aldas baigė MBA mokslus ir inžinerijos magistro mokslus University of Michigan, dirbo Lietuvos gamyklose, vėliau – JAV ambasadoje, Vilniuje,

yra gavęs nemažai apdovanojimų. Stengiasi kiekvienais metais su šeima grįžti į Lietuvą. Nuo 2009 m. Vilniaus universitetedėsto tarptautinės strategijos kursą. Nuo šių metų sausio vadovauja Purdue University Krannert School of Management vadybos mokyklos kvalifikacijos kėlimo programai.

Pasirinko pasakoti apie Lietuvos pasiekimus

Dr. A. Kriaučiūno kalba parodė jį turint humoro jausmą, kuris ypatinai tiko iškilios šventės progai, nes jo žodžiai kėlė viltį, optimizmą ir pasididžiavimą okupanto gniaužtus sutriuškinusia Tėvyne. Užuoat mums įprasto verkšlenimo ir Lietuvos trūkumų išskaičiavimo, dr. Aldas priminė, kad tik 20 metų praėjo nuo to laiko, kai Lietuva įsirikiavo tarp kitų pasaulio valstybių. Nors žmonės turėjo aukštą išsilavinimą, bet daug ką reikėjo pradėti nuo nulio. Dr. Kriaučiūnas pasirinko pasakoti apie Lietuvos pasiekimus tame trumpame laikotarpyje.

Gal 1918 m. vasario 16 d. buvo lietinga, bet 1990 m. kovo 11 d. tikrai buvo lietinga, buvo sekmadienis, sakė prelegentas. Jis priminė anų laikų tėvynės šauklio poeto Maironio žodžius: „Ne veltui bočiai Tave taip gynė./ Ne veltui dainiai plačiai išgyrė.” O 2000 m. Marijonas Mikutavičius dainavo: „Mes geri, mes galingi, mes šiandien laimėsime... Bet geriau negyventi, negu visai netikėt... Ne-nuleidžiam galvos, net jeigu mums nesiseka devynis kartus iš eilės.”

Dr. Kriaučiūnas savo kalboje apjungė savo istorijos ir ekonomikos žinias, pabrėžė, jog yra svarbi politinė ir ekonominė laisvė. Juokavo, bandęs parašyti Lietuvos ekonominį himną, bet, nelabai pasisekus, jis pasiūlė sąrašą, iš kurio kas nors kitas galėtų sukurti koki nors himną. Lietuvos ekonominiai pagrindai pagal dr. Kriaučiūną:

Nukelta į 13 psl.

Rita Sidabrienė vaišino blynais.

Indrės Tijūnėlienės nuotr.

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė Aušra Jasaitytė Petry • 8830 Magnolia Court • Orland Park, IL 60462 • El. paštas: ausra67@sbcglobal.net

Lemont Kaziuko skautų mugė-2012

NIJOLĖ NAUSĖDIENĖ

Šiomet anksti į Čikagą atėjo vos ne pavasariniai orai, bet kovo 4 dienos, sekmadienio, rytas nebuvo ypač malonus – žvarbus vėjas nešiojo pavienes snaiges, lyg norėdamas užgesinti mūsų pavasario šventės nuotaiką. Tačiau ji pasidarė pakilesnė, pamačius, kiek daug automobilių išsirikiavo aplink Pasaulio lietuvių centrą, Lemont, IL, policininkams nurodinėjant žmonėms, kur statyti automobilius. Pal. Jurgio Matulaičio misija buvo pilnutėlė skautų, jų tėvelių ir mugės dalyvių – skautai pirmiausia atidavė pagarbą Dievui ir Tėvynei. Jautėsi, jog tai tikra skautiška šventė – tvarkingomis uniformomis skautai įnešė Lietuvos ir skautiškas vėliavas, patarnavo šv. Mišioms.

Pati skautų Kaziuko mugė atidaryta 10 val. ryto. Šiomet mugė atidarė „Živilės“ draugovės skautė v.s. Aušra Jasaitytė Petry. Šalia jos scenoje stovėjo jaunos ir vyresnės draugovės skautininkės. Ši draugovė šiais metais kaip tik švenčia 60 metų nuo įkūrimo jubiliejų (1951–2012), tad joms ir buvo suteikta garbė atidaryti skautišką mugę. Plačiau apie „Živilės“ draugovę pakalbėjo viena iš pirmųjų jos narių skautė Sofija Jelionienė. Ji pasidžiaugė, kad kartu su ja šiandien dalyvauja ir kitos senosios (ne amžiumi, bet skautavimo metais) bendražygės: Dalia Stankaitienė, Irma Deveikienė ir Dalia Povilaitienė. Sofija Rimavičiūtė-Jelionienė trumpai apžvelgė jų draugovės kūrybingus metus, o draugininkė Dana Mikužienė paprašė visus kartu sugiedoti Lietuvos himną.

Išsirikiavę prie savo tunto skautai prisistatė garsiais savo tunto šūkiais. Tai graži ir tuo pat metu jaudinanti akimirka. Kiekvieno skauto veide galėjai matyti džiaugsmą ir pasididžiavimą, nes juk šiandien yra jų didžiausia šventė, jų dėka ši šventė vyksta.

Džiugu, kad skautų mugių tradicija nyksta, bet atvirkščiai – mugės kasmet didėja, įgauna daugiau autentiškumo. Tai galėjai pastebėti ir šiomet, eidamas pro kiekvieno skautiško tunto išstatytus gražius,

skautų rankomis pagamintus tradicinio lietuviško paveldo gaminius, gražiai ant prekystalių išdėliotus tautodailės, dailių amatų dirbinius. Jau ne pirmus metus negali iš mugės išeiti nenusipirkęs tradicinių riestainių (barankų), kurias pardavinėjo skautai.

Jei kai kam buvo per brangu pirkti skautų siūlomus darbus, įvairių ir gražių prekių galėjo pasidairyti skaučių „skautų garaže“, kuriam sumaniai vadovavo v.s. Ramona Žemaitaitienė. Pats paviljonėlis tikrai vertas dėmesio – labai dailiai ir meniškai įrengtas šalia scenos.

Prie salės, koridoriuje, šurmuliavo jaunesni skautai, siūlydami gavių gėrimų, pardavinėdami savo pagamintus suvenyrinius daiktėlius, saldumynus. Čia pat galėjai užkasti karštų dešrelių. O vilkiukai buvo pasiruošę sutikti pavasarį ir pasirūpinti paukšteliais – jų prekystalis buvo nukrautas jų pačių pagamintais inkilai.

Nijolės Nausėdienės nuotr.

gražiai padengtų stalų, begurkšnodamas kavą galėjai paragauti skaučių torto. Prie visų šių saldumynų sumaniai sukosi skautės akademikės

Dalios Cidzikaitės nuotr.

„Bočių menėje“ akademikai skautai kvietė paskanauti jų keptais tortais ir saldumynais. Ir kokių čia tik nebuvo tortų!? Čia pat vietoje, ant

seserys dr. Vilija ir Svajonė Kerelytės, Kristina Vaičekonienė ir kitos.

PLC Fondo salėje veikė skautiška valgykla, kuri buvo pilna išalkusių. Čia skautės siūlė kam cepelinų, kam kugelio su dešrelėmis, bet atrodo, didžiausią pasisekimą turėjo skautų pagaminti koldūnai. Nors jų skautai pagamino per 14,250, jie greitai ištirpo. Matyt, skautai turi nuostabų koldūnų receptą, reikės jį iš jų gauti.

Kaziuko mugėje prekiaavo ne tik skautai, bet ir įvairūs prekybininkai, šalpos organizacijos ir kt. Daugiausia prekystalių buvo su papuošalais, akį veriančiais ir vienas už kitą vis gražesniais meniškais dirbiniais. Stebiesi, kiek įmantrumo ir kūrybiškumo įdėta, kaip spindi kiekvieno papuošalo detalė. Tai mūsų meniškų dirbinių puoselėtojos – Otilija Kasparaitienė, Aldona Kaminskienė ir kitos. Susižavėjimą pirštų įmantrumu ir meistriškumu kėlė voratinklinės Dianos Darbutienės skraistės. Nuo jų neatsilikio nuostabūs žiedai – sunku buvo išsirinkti, sunku atsi-

traukti nuo jų. Gabios mezgėjos primezgė mergaitėms nuostabaus grožio suknyčių, kepurėlių, kūdikiams batelių. Negalėjai praeiti pro tokį stalą nepasigrožėjus, nepačiupinėjus.

Raminta ir Raimondas Lapšiai, visiems pažįstami menininkai, siūlė stiklo ir kristalo dirbinius, inkrustuoti jų meniškais drožiniais. Visas prekystalis buvo nudėliotas įvairiomis vazomis, lėkštelėmis, taurėmis, figūrėlėmis. Jau daug metų dirbant tokį darbą, jų meninis lygis vis labiau tobulėjo, šiandien jie yra tikri šios srities menininkai.

Šalpos organizacijos „Saulutė“ pirmininkė Indrė Tijūnėlienė prekiaavo įvairiais marškinėliais, dovanėlėmis, gražiais gintaro papuošalais. Ji, negailėdama nei laiko, nei darbo, aukojasi nuskriaustų Lietuvos vaikų labui.

Visų dėmesį traukė sklindantys rūkytų gaminių kvapai, kuriais prekiaavo restorano „Kunigaikščių užiega“ darbuotojai. Ant jų prekystalio puikavosi įvairiausios rūkytos dešros, palendricos, lašinukai, rūkyti upėtakiai. Vietoje galėjai nusipirkti karštų čeburekų, kebabų ir kitokių maisto gaminių. Prie kito prekystalio išdidžiai į viršų kilo namuose šeimininkės tik iš organinių produktų kepti šakočiai. Kita prekiaavo namine duona, labai skaniai iškeptą su saulėgrąžomis ir kmynais. Kita naujovė buvo džiovinta stirniena. Tie, kas susidomėjo, buvo siūloma jos paragauti.

Sunku visus apeiti, visų siūlomas prekes apžiūrėti. Susirinkusiųjų gausa rodė, kad net ir tokių ekonomiškai sudėtingu metu žmonėms reikia švenčių, pramogų. Manau, kad kiekvienas, apsilankęs šioje skautiškoje mugėje, rado sau tinkamą užsiėmimą – kas susitiko su seniai matytais draugais, kas kalbėjo su prekiautojais, kas naudingą daiktą įsigijo, kas papuošalus apžiūrėjo ar vertingą knygą nusipirko. Na, o skautai ir prekybininkai dar ir kelis dolerius uždirbo.

Tokią gražią tradicinę Lietuvos Kaziuko mugę, kurios ištakos siekia nuo XVIII a. pradžią, Amerikoje išpuoselėjo skautai. Visuomenė dėkoja jiems ir jų ištikimiesiems vadovams už tokią mums padovanotą mielą šventę.

Nijolės Nausėdienės nuotr.

„DRAUGO” LIETUVIUKAI

Redaktorė Laima Apanavičienė • El. paštas: laimaa@hotmail.com

Už viską esu dėkinga mamai

Kristijono Donelaičio lituanistinės mokyklos (Washington, DC) mokytojai džiaugiasi savo mokiniams, vertina jų gabumus ir skatina įvairiai veiklai. Stengiasi sudaryti galimybes jų talentams atsiskleisti. Šiandien kalbiname septintokę **Nortę Grintalę**. Skaitytojams Nortė pristato savo piešinius. Vienas darbelis „Metų laikai“ – tai eilėraščių ciklo tuo pačiu pavadinimu iliustracija.

– Norte, mes visi pastebime, kad Tu esi talentinga mergaitė. Kokius talentus esi atskleidusi?

– Aš groju saksofonu, lankau sinchroninį plaukimą, mokykloje mokausi visų dalykų sustiprintose klasėse, o kiekvieną laisvą minutę skaitau ir piešiu.

– Kokia Tavo mėgstamiausia veikla?

– Labiausiai mėgstu piešti. Tai mano galimybė „pabėgti“ iš šio pasaulio realybės. Pernai aš patekau į sustiprintą meno programą, kurioje dalyvavau šeštadieniais, bet šiais

metais turėjau pasirinkti: ar eiti į lituanistinę mokyklą, ar mokytis meno. Norėjau sugrįžti į šeštadieninę lituanistinę mokyklą, kad geriau išmokčiau lietuvių kalbą.

– Paminėjai, kad kiekvieną laisvą minutę skaitai. Kokias mėgsti knygas?

– Aš užaugau labai liberaliuose namuose, buvau supažindinta su aukštąja literatūra, įvairia muzika. Galiu prisipažinti, kad skaitau sudėtingesnes knygas, nei mano bendramžiai amerikietiškoje mokykloje. Neseniai aš antrą kartą perskaičiau

knygą „Rugiuose ties bedugne“.

– Kada aplanko įkvėpimas parašyti eilėraštį? Iš kur semiesi minčių?

– Kai rašiau „Metų laikų“ ciklą, pradėjau galvoti, ką aš išties jaučiu rudenį, ką aš tada matau, girdžiu... Kaip kvepia ruduo? Tuomet pajutau meilę rudeniiui, nes jis – vienas mano mėgstamiausių metų laikų: girdžiu šnarančius lapus po kojomis, jaučiu šviežių vaisių ir lietaus kvapą. Nuo to ir pradėjau, vėliau, rodos, mintys pačios liejosi ant lapo.

Mintys ateina iš vaizduotės. Visas čia ranka pasiekiamas, tik ir laukia, kad aš pamatyčiau, atrasčiau... Aš pradedu rašyti nuo mažiausio dalyko: žodžio, sakinio, paveikslo... Apie bet ką. Mane įkvėpia daugelis rašytojų: Edgar Allan Poe, JD, Salinger, Tite Kubo (mangos kūrėjas piešdama jo knygų veikėjus, bandau mokytis iš jo meno, kaip tapti tikra mangos dailininke).

– Kaip jautiesi, kai sukuri ką nors naują?

– Kai aš sukuriau ką nors naują, džiaugiuosi, bet tai lyg ir ne mano, bet „kūrėjo genų“ darbas...

– Ką dar gali papasakoti apie save?

– Jei man reikėtų save pristatyti, aš išdidžiai pasakyciau, kad esu lietuvis. Kai neseniai per istorijos pamokas mokėmės apie Europą ir Antrąjį pasaulinį karą, aš stengiausi pristatyti faktus apie Lietuvos istoriją. Aš didžiuojuosi, kad mūsų namuose yra gerbiama senosios lietuviškos tradicijos, pvz., Kūčių vakarienė su maldomis, tradiciniais valgiais ir ritualais ...

Dar aš esu keistai įsimylėjusi Japoniją. Aš domiuosi manga ir anime, stengiuosi sužinoti ir išmokti vis

Nortė Grintalė, K. Donelaičio lituanistinės mokyklos Washington, DC mokinė. Karolinos Kilinskaitės nuotr.

ką ką nauja apie šią šalį, jos kultūrą ir papročius. Po truputėlį pradedu mokytis japonų kalbos.

Paprasčiausiai esu laiminga, kad būtent toks yra mano gyvenimas. Už viską esu dėkinga mamai: už jaukius namus, už laimingą vaikystę. Aš visada prisimenu skambančią namuose muziką, kurią mėgo mano mama. Esu tokia laiminga, kad galiu tai pasakyti.

Visa tai man padėjo tapti tokia, kokia esu dabar.

Kalbino mokytoja Marija Dainienė

Nortė Grintalė „Metų laikai“.

Vasario 16-osios paminėjimas Centrinio NJ lituanistinėje mokyklėlėje „Lietuvėlė“

Lietuvos Valstybės atkūrimo šventę gražiai paminėjo Centrinio New Jersey lituanistinė mokyklėlė „Lietuvėlė“, jau antrus metus veikianti Jackson, NJ. Į Estų namus vasario 18 d. rinkosi mokinukai, tėveliai ir svečiai. Vietoj įprastų pamokėlių tą dieną vaikai kartu su svečiais ir mokytojomis žaidė, piešė, deklamavo ir dainavo lietuviškas dainas.

Dieną pradėjome „Tautiška giesmė“, o susirinkusius pasveikino mokyklos vadovė Auksė Motto ir šių ei-

lučių autorė. JAV LB Centrinio NJ apylinkės valdybos narė Vida Lanys-Anton paskelbė vaikų rašinių „Growing up Lithuanian“ nugalėtojus: Karoliną Jarusevičiūtę, Matt Baltus, Gretą Plokštytę ir įteikė jiems apdovanojimus.

Vėliau buvome pakviesti pasižiūrėti mokinukų koncertėlio. Vaikai deklamavo eiles apie Lietuvą, talkinant muzikantui Kęstučiui Baltramaičiui, dainavo lietuviškas daineles, rodė piešinukus „Laisvės paukštis“, „Laisvės medis“, išmargintus trimis Lietuvos vėliavos spalvomis, „plukdė“ išlankstytus trispalvius popieriaus laivelius. Iš raidžių mokinukai dėliojo visiems brangų žodį „Lietuva“.

Vėliau parodyti savo išmanumą buvo pakviesti ir suaugusieji. Jiems reikėjo pasakyti Lietuvos karaliaus vardą ir sudėlioti jį iš raidžių. Smagiai visi žaidėme lietuvių liaudies ratelius, drauge padainuodami, patrepšėdami. „Traukinuku“ vienas paskui kitą „pūškavome“ į Vilnių, Kauną, Klaipėdą ir Šiaulius – per visą Lietuvą.

Mokyklos vadovei suruošti šventę padėjo mokytojos Reda Šešelgienė ir Rasa Lukošienė, vyresnės mergaitės Kamilė ir Neringa. Baigėme gražų renginį „gyvuoju“ draugystės rateliu – ir dideli, ir maži susikibome rankomis, kad pajustumė lietuviškos

dvasios tvirtybę ir vienybę.

Vaikišku nuoširdumu dvelkianti šventė paliko gerą išpūdį. Tokie gyvi svarbių Lietuvai datų minėjimai – pačios geriausios istorijos pamokos jaunajai kartai.

Rasa Miliūtė

Šarūno Stančiausko nuotr.

Kovo 11-osios akto signatarai: tą sausio 13-ąją teko slėpti akta

ALGIS VAŠKEVIČIUS

Per visą Lietuvą nuvilnijo Kovo 11-osios renginiai, kurių metu pasidžiaugta, kad jau 22-eji metai, kai šalis vėl yra nepriklausoma. Šventiniai renginiai, susitikimai, koncertai vyko kiekviename mieste ir miestelyje. Daugiausia susidomėjimo visada susilaukia susitikimai su Kovo 11-osios akto signatarais, kurių atmintyje ta diena – gyva ir nepamirštama. Signatarai visada mielai atvyksta susitikti su moksleiviais, studentais, jaunimu, ta karta, kuri gimė jau po 1990 m. Kovo 11-osios.

Kaune veikianti korporacija „Neo-Lithuania“, turinti ilgametę istoriją, šiemet Kovo 11-ąją paminėjo ypatingai – į svečius pasikvietė signatarus Mečį Laurinkų bei Kazimierą Motieką ir surengė dokumentinio filmo „Laisvės trajektorijos“, kurį sukūrė Švedijos režisierius Jonas Ohman, peržiūrą. Ši korporacija, įkurta dar 1922 metais Kauno Vytauto Didžiojo universitete ir veikusi iki Lietuvos okupacijos 1940 m. (jos garbės nariais tada buvo Juozas Tumas-Vaižgantas, Jonas Jablonskis, Jonas Basanavičius, Petras Vileišis, Antanas Smetona, Maironis), veiklą tęsė išeivijoje 1955–1993 metais, o 1990 metais vėl ėmė veikti Lietuvoje.

Signataras advokatas K. Motieka jaunimui nutarė papasakoti mažai žinomą istoriją, kaip 1991 m. sausio 13-ąją, kai sovietų okupantai puolė Lietuvos parlamentą, vykdė ypatingą užduotį – vežė į Kauną slėpti Kovo 11-osios akta. Ši ypatingos svarbos dokumentą buvo būtina išsaugoti, ypač prisimenant tą faktą, kad 1918 m. Vasario 16-osios akto originalas yra dingęs ir daug kartų vykusios jo paieškos iki šiol nedavė jokių rezultatų.

„Tą sausio naktį buvo visiškai neaišku, kaip įvykiai klostysis toliau, tad grupė žmonių svarstė, kur saugiausia būtų paslėpti Kovo 11-osios akta. Nutarėme, kad būtų saugiausia jį nuvežti į Kauną ir paslėpti pas šviesios atminties kardinolą Vincentą Sladkevičių. Akta iš Vilniaus į Kauną vežėme dviese su Mečiu Laurinkum. Aš tada turėjau rusišką automobilį „Žigulį“, tad į jo bagažinę prikrovėme kažkokių skudurų, o po benzino baku buvo suvyniotas ir pakistas mūsų laisvės aktas. Važiuojant į Kauną pakeliui matėme sovietinę techniką, tanketes, bet mūsų niekas nestabdė“, – prisiminė K. Motieka.

Atvykę į Kauną, Motieka ir Laurinkus nutarė paskambinti kardinolui iš gatvės telefono automato, nes buvo įsitikinę, kad jų namuose Vil-

niuje esančius telefonus sekė sovietų saugumas. Susiradę kapeikų, jie paskambino į kardinolo namus, bet telefonu atsiliepęs tarnautojas pasakė, kad jau labai vėlus metas, kardinolas serga ir nieko nepriims.

„Galite išsivaizduoti, kaip tada jautėmės. Apie akta telefonu jokių būdu negalėjome užsiminti, grįžti į Vilnių taip pat negalėjome, tad bet kokia kaina turėjome patekti pas Sladkevičių. Tada aš pasakiau tam tarnautojui, kad turiu perduoti sveikinimus kardinolui nuo Vytauto Landsbergio. Tada jis sutiko mus priimti. Taip susitikome su kardinolu ir jam į rankas perdavėme brangią relikviją“, – pasakojo signataras.

Anot jo, kardinolo namai buvo pasirinkti dar ir todėl, kad sovietų agresijai pasisukus kitaip galėjo kilti didelis tarptautinis skandalas, tikėtasi, kad būtų įsikišęs ir Vatikanas, tad buvo svarbus toks tarptautinis fonas.

Signatarai Kazimieras Motieka (k.) ir Mečys Laurinkus slėpė Kovo 11-osios akta pas kardinolą Vincentą Sladkevičių Kaune.

„Dabar, praėjus daugiau kaip dviem dešimtmečiams, pasigirsta ir nusivylimo, nemažai jaunų žmonių palieka Lietuvą ir išvažiuoja svetur. Niekada nepamirškite, kad tėvynė – tai ne viena ar kita valdžia, ne valstybė. Tai daug daugiau. Jūs, jaunoji karta, kursite šios šalies ateitį, tad niekada nepamirškite savo tėvų ir protėvių kančių, kurias jie sudėjo dėl mūsų visų laisvės“, – ragino Motieka.

Laurinkus jaunimui sakė, kad dažnai dalyvauja susitikimuose su jaunais žmonėmis mokyklose, universitetuose, kitose auditorijose ir yra įsitikinęs, kad auga geras, susipratęs jaunimas – visai kitoks, negu kartais galima susidaryti iš spaudos straipsnių.

„Ta diena, Kovo 11-oji, buvo lyg stebuklas. Jautėme, kad atlikome kažką labai svarbaus, kas turės didžiulės reikšmės ateities kartoms. Tarsi pasijutau kitu žmogumi, jaučiausi pakylėtas, tą jausmą net nelengva įvardinti. Buvau asmuo, už kurio nugaros – didžiulė atsakomybė. Apie meilę, taip pat ir tėvynės meilę, nelengva kalbėti, tą daugelis jaučia savo viduje“, – kalbėjo Laurinkus.

Abu signatarai kartu su „Neo-Lithuania“ korporacijos nariais bei kitais svečiais susidomėję žiūrėjo švedų režisieriaus Ohman kartu su Juozu Saboliumi sukurtą filmą „Laisvės trajektorijos“. 50 minučių filmas labai glaustai primena Lietuvos istoriją nuo 1940 iki 1990 metų, ją papasakodamas įdomių pašnekovų lūpomis bei archyviniais kadrais.

„Pirmą kartą apie Lietuvą išgirdau 1989 metais, o praėjus vos mėnesiui po 1990 metų Kovo 11-osios pirmą kartą čia atvažiavau. Norėjau

pamatyti tą nedidelę šalį, kuri metė iššūkį sovietinei pabaisai ir sugriovė imperiją, kuri atrodė nepajudinama. Per tuos du dešimtmečius tapau labai artimu jūsų draugu, man rūpi ši šalis ir jos likimas“, – gražia lietuviška kalba pasakojo švedas, sukūręs Lietuvoje jau keletą meninių ir dokumentinių filmų.

Jis teigė, kad naujasis filmas sukurtas Užsienio reikalų ministerijos ir Vyriausybės užsakymu, jo kopijos užsienio kalbomis išplatintos ambasadoms, diplomatinėms institucijoms. Filmą buvo dalijamas Vilniuje vykusio ESBO suvažiavimo metu.

„Šis filmas labai sutampa su mano ambicijomis. Gyvendamas čia, visko mačiau, pakankamai pažįstu šalį ir jos atspalvius. Buvau čia sudėtingomis sąlygomis, mačiau, ką Lietuvos žmonės sugeba. Man, kaip skandinavui, tikslinga, kad Baltijos šalys būtų laisvos, nepriklausomos,

Švedų režisieriui Jonui Ohman rūpi Lietuvos likimas.

Algio Vaškevičiaus nuotr.

klestinčios. Šios šalys gali prisidėti prie regiono vystymo, saugumo. Esu įsitikinęs, kad, kaip filme sako Justinas Marcinkevičius, tauta, arba žmogus, kuris nežino savo praeities, istorijos, lieka vaikas. Ji negali eiti toliau. Reikia žinoti ne tik herojinę istoriją, bet ir apie sudėtingesnius laikus“, – įsitikinęs Ohman.

Kitas filmo autorius Sabolius,

sukūręs daugybę dokumentinių filmų, sakė, kad filme bandyta apibendrinti labai dramatišką ir turtingą dramaturgiškai laikotarpį, kai buvo daug įvykių, daug likimų, daug netekčių. Nors neįmanoma tokia trumpame filme visko atspindėti, buvo stengtasi išskirti svarbiausius epizodus.

„Pagrindinis filmo veikėjas – lietuvių tauta, kartu ir mes visi. Partizaninis judėjimas, ‘Katalikų Bažnyčios kronika’, pogrindinės spaustuves AB prie Kauno veikla, R. Kalantos susideginimas, bandymas pabėgti per Baltijos jūrą plaukiant baidare – tai charakteringiausi epizodai, kurie leidžia žiūrovui susidaryti išpūdį, kuo ypatinga buvo ši laisvės kova, koks buvo tas gyvenimas okupacijos metais. Tai filmas apie tikėjamą laisvę, nes buvo žmonių, pats gerai prisimenu, kurie manė, jog laisvės atgauti neįmanoma. Ir vis dėlto tai įvyko. Dainuojančios revoliucijos stebuklas palietė kiekvieną žmogų“, – teigė Sabolius.

Epizode, kai arkivyskupas Sigitas Tamkevičius kalba apie ‘Katalikų Bažnyčios kronikos’ reikšmę, ekrane matomas ir ‘Draugo’ laikraštis, pasakojant, kaip svarbu buvo, kad informacija apie įvykius okupuotoje Lietuvoje pasiektų laisvąjį pasaulį.

„Tai, kad tokį filmą sukūrė režisierius iš Švedijos, labai svarbu ir reikšminga. Istorija liudija, kad Švedija pripažino Lietuvos okupaciją, bet paprasti jos gyventojai visada labai daug padėjo lietuviams. Būtent per Švediją į Jungtines Amerikos Valstijas judėjo mūsų partizanai, Švedijoje, Gotlando saloje, kuri nuo Lietuvos nutolusi vos 300 kilometrų 1988 metais buvo pasirašytas komunikatas, kuriame teigiama, kad svarbiausias Lietuvos siekis – atkurti Nepriklausomybę. Aš tą komunikatą taip pat pasirašiau“, – prisiminė Motieka.

Susitikimo metu „Neo-Lithuania“ korporantai ir svečiai dar klausėsi tautiškų patriotinių dainų, kurias atliko grupė „Ugniavijas“, o po to neskubėjo skirstytis, kalbino svečius, dalijosi išpūdžiais ir džiaugėsi iš pirmų lūpų išgirdę apie įvykius, apie kuriuos buvo girdėję tik iš knygų ir skaitę laikraščiuose.

Kūrybingus žmones kviečiame „pažaisti“

Kiekvienas gali tapti menininku! Čiurlionio galerija Jaunimo centre ir dailininkė Aušrinė Kerr kviečia visus kūrybingus žmones dalyvauti „žaidime“ – sukurti meno kūrinį iš seno drabužio, apavo ar galvos apdangalo. Norinčius dalyvauti, prašoma laikytis šių taisyklių:

- *būti vyresni nei 18 metų;
- *pristatyti tik vieną kūrinį;
- *kūrinys turi būti atliktas ant dėvėto drabužio, apavo ar galvos apdangalo, arba kuriant turi būti panaudotos tų daiktų detalės;
- *darbas turi būti paruoštas eksponavimui;
- *parodos dalyviai patys užmoka darbo atsiuntimo ir parsisiuntimo išlaidas;
- *prie darbo pridėti 4” x 6” užrašą su autoriaus vardu, pavarde, darbo pavadinimu ir trumpu aprašymu (kaip kilo mintis, kodėl pasirinktas būtent tas daiktas)
- *darbai galeriją turi pasiekti iki balandžio 15 d.

Dalyvio mokestis – 30 dol. Darbus ir registracijos čekius siųsti adresu: Lith. Čiurlionis Art Gallery, 5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636).

Lauksime parodos dalyvių ir visų susidomėjusiųjų šiuo projektu atvykstant balandžio 27 d., penktadienį, 7:30 val. v. į Čiurlionio galeriją, kur vyks parodos „Transformuoti gyvenimai“ atidarymas.

Visus susidomėjusius prašoma pranešti iki kovo 31 d. el. pašto adresu: ausrinekerr@comcast.net (Aušrinė Kerr) arba laimaa@hotmail.com (Laima Apanavičienė).

MŪSŲ STALUI

Ruošia Nijolė Nausėdienė • El. paštas: nausediene@aol.com

VĖL VELYKOS!

*Velykų džiaugsmas ir palaima
Telydi Jūs žingsnius visus,
Tegul varpai pašaukia laimę,
Te žodžiai atneša džiaugsmus!*

Saldžioji Velykų popietė

Ne mažiau svarbi ir saldžioji Velykų vaišių dalis, kurios bene labiausiai laukia vaikai. Velykų stalo neįsivaizduojame be kepininių iš mielinės tešlos: bandelių, „bobų“, įvairiomis pynelėmis supintų pyragų ir pan. Tradiciniai kepiniai – tai Velykų „bobos“, kartais vadinamos Velykų ašočiais, nes būdavo kepamos ašočiuose arba specialiuose moliniuose induose – lakonėse. Tačiau šiuolaikinėse orkaitėse lengviau išsikepti paprastesnį mielinį pyragą.

Velykinis mielinis pyragas

Tešlai reikės: pakelio mielių, šaukšto sviesto, 0,5 puodelio cukraus, puodelio pieno, 2 kiaušinių, 1 sv miltų.

Glajui: 1,5 puodelio cukraus pudros.

Varškės įdarui: 14 oz varškės, 2 kiaušinių, 6 šaukštų cukraus, 0,5 puodelio razinų.

Morkų įdarui: 2 puodelių tarkuotų morkų, 1,5 puodelio pieno, 8 šaukštų cukraus, šaukštų vanilinio cukraus, arbatinio šaukštelio cinamono.

Iš tešlai skirtų produktų paruoškite mielinę tešlą. Varškės įdarui varškę sutrinkite, sumaišykite su išsuktais kiaušiniiais ir nuplautomis razinomis. Morkų įdarui sutarkuotas morkas užpilkite pienu ir cukrumi. Maišydami virkite ant silpnos ugnies, kol suminkštės. Suberkite vanilinį cukrų, maltą cinamoną. Atvėsinkite, nukoškite.

Tešlą padalykite į dvi dalis. Iškočiokite plačias juostas, ant jų tepkite skirtingo įdaro ir suvyniokite kaip vyniotinį. Po to abu vyniotinius susukite, sujunkite, dėkite į miltais padirstytą skardą ir kepkite orkaitėje apie 1 valandą.

Kai pyragas iškeps, aptepkite jį likusiu nuo morkų virimo sirupu, sumaišytu su cukraus pudra. Dar keletą minučių įdėkite į orkaitę, kol apdžius viršus.

Velykinis džiovintų vaisių plokštainis

Vienas iš būtinų Velykų stalo valgių – įvairiausi velykiniai plokštainiai (mozūrai). Tai stalo puošmena ir vaikų džiaugsmas. Velykiniai plokštainiai – keturkampiai, pailgi pyragai, kepami be mielių. Ant stalo jie dedami papuošti ir nepjaustyti. Mozūrai gali būti labai įvairūs, tačiau pabandykite šį džiovintų vaisių skanėstą.

Reikės: 8 kiaušinių, 0,5 puodelio miltų, 0,5 puodelio bulvių krakmolo, puodelio cukraus, 2 puodelių juostelėmis supjaustytų džiovintų slyvų, puodelio juostelėmis supjaustytų figų, 0,5 puodelio razinų, 0,5 puodelio supjaustytų cukrinių apelsinų žievelių, 0,5 puodelio įvairių riešutų (graikinių, lazdyno, migdolų), šaukštelio cinamono.

Kiaušinių trynius išsukite su cukrumi iki baltumo. Į juos suberkite viską, kas nurodyta recepte. Išmaišykite (neišsigąskite – masė būna labai tiršta). Išplakę baltymus įmaišykite juos į tešlą. Paruoštą tešlą sukrėskite į kepimo popieriumi išklotą ir gerai sviestu pateptą skardą, išlyginkite paviršių. Kepkite 325–350 F temperatūros karštumo orkaitėje apie 40–45 minutes. Atvėsusį pyragą išimkite iš skardos ir puoškite glajumi arba džiovintais vaisiais.

Šiuolaikinė velykė

Pagaliau, kokios Velykos be pagrindinio krikščionių velykinio valgio – Velykų simbolio „paschos“, lietuviškai vadinamos velyke! Yra nemažai šio patiekalo receptų, todėl nenuostabu, kad kiekvienos šeimininkės „pascha“ yra kitokio skonio. „Paschą“ būtinai reikia paruošti likus mažiausiai parai iki Velykų, kad šventinį stalą ji pasiektų „subrendusi“ ir įgijusi patį geriausią skonį.

Reikės: 2 sv varškės, 2 virtų kiaušinių, 1/2 lazdelės sviesto, puodelio cukraus, 0,5 puodelio susmulkintų riešutų, 8 susmulkintų džiovintų abrikosų, 0,5 puodelio razinų, pakelio vanilinio cukraus, 1 tarkuotos citrinos žievelės, puodelio grietinės arba plakotos grietinės, 2 šaukštų želatinos, 0,5 puodelio vandens.

Varškę 3 kartus permalkite mėsmaile arba pertrinkite per tinklėlį. Sviestą ištrinkite su cukrumi ir tryniais. Sumaišykite su varške. Į varškę suberkite vanilinį cukrų, citrinos žievelę, riešutus, abrikosus ir razinas, supilkite išplaktą grietinę (arba grietinėlę) ir viską gerai išmaišykite. Vandenyje išbrinkintą ir ištirpintą želatiną supilkite į varškę, išmaišykite ir sukrėskite į kūgio formos indą. Laikykite šaldytuve, kol sustings. Tada išverskite iš formos ir papuoškite riešutais arba džiovintais vaisiais.

Velykinė boba su romu

Truputį pašildykite pusę puodelio pieno ir užpilkite vieną šaukštą sutrupintų mielių, 2 šaukštus cukraus, druskos. Visą gerai išmaišykite. Dubenin nusijokite 2,5 puodelio miltų, viduryje padarykite duobutę. Dubenėlyje šluotele suplakite 3 kiaušinius, supilkite į miltus. Supilkite pieno mišinį.

Mentele apmaišykite, pirštais suminkykite, paskui kaip reikiant suminkykite tešlą. Supilkite kaupą, paskui vėl subaksnokite, supilkite ir vėl subaksnokite – šitaip kartokite 5 minutes, kol izeis minkšta, puri ir tąsi tešla. Sudėkite į dubenį, apiberkite 4 oz mažais kashneliais supjaustyto sviesto, uždenkite drėgna droble ir palikite šiltai 35 minutėms.

Į dubenį suberkite pusę puodelio razinų (geriausiai šviesios spalvos), užpilkite pusę puodelio romo. Kai tešla išsipūs trečdaliu, razinas nukoškite ir suberkite į tešlą. Tešlą gerai išmaišykite ir minkykite 3–4 minutes, kad tolygiai susiminkytų. Ištepkite sviestu ir pabarstykite miltais didelę žiedinę (keksinę) kepimo skardą. Mentele sukrėskite tešlą.

Tešla turi užimti vos du trečdalius tūrio, nes kepdama ji dar nemažai pūsis. Viršų gražiai išlyginkite mentele, uždenkite ir padėkite šiltai 40 minučių. Pakilusį pyragą nudenkite, pašaukite į 375 F karštumo orkaitę ir kepkite 12–15 minučių. Puodelyje gerai sumaišykite 1,5 puodelio cukraus ir 2 puodelius vandens, kad cukrus ištirptų.

PLB Lituanistikos katedroje UIC lankėsi švietimo ministras G. Steponavičius

GIEDRIUS SUBAČIUS

Kovo 9 d. University of Illinois at Chicago (UIC) aptarti PLB Lituanistikos katedros būklės apsilankė Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministras Gintaras Steponavičius, Lietuvos Respublikos ambasadorius JAV Žygimantas Povilionis ir Švietimo ir mokslo ministerijos vyriausiasis specialistas Artūras Malysis. Šios viešnagės metu svečiai iš Lietuvos susitiko su UIC Kultūrų, literatūrų ir kalbų mokyklos direktore prof. Rosilie Hernández, Slavų ir baltų kalbų ir literatūrų skyriaus vadovu prof. Michał Markowski bei PLB Lituanistikos katedros vedėju prof. Giedriumi Subačiumi.

Aptartas esamas bendradarbiavimas (bendrų mokslo programų su Lietuva kūrimas, specialistų mokslo kelionės, knygų ir kitos mokslo spaudos siuntimas). Ypač daug dėmesio skirta pastangoms Lietuvos ir Euro-

pos Sajungos lėšomis per bendrą Vilniaus ir Vytauto Didžiojo universitetų projektą finansuoti dėstytoją, kuris galėtų Lituanistikos katedroje nuo 2012 metų rudens semestro atnaujinti ir imti dėstyti lietuvių kal-

bos kursą: pradedančiųjų lygį, kuris turėtų išaugti ir į aukštesnio lygio mokymą.

Apie lietuvių kalbos dėstymo atgaivinimą viltingai svarstyta ir Lietuvos vyriausybės, ir UIC atstovų. Iš pradžių planuojamas dvejų metų dėstymo ciklas, bet tikimasi projektą pratęsti ir ilgesniam laikotarpiui. Tai galėtų būti graži ir simboliška pradžia atkurti lituanistikos programą PLB Lituanistikos katedroje. Tačiau taip pat buvo pabrėžta, kad magistro ir daktaro programų atstatymui yra labai daug kliūčių: nesama lėšų dar vienam profesoriumi nusamdyti, nėra patikinimo, kad bus pakankamas studentų skaičius ir pan.

Susitikimas pasibaigė išreikšta viltimi tęsti dialogą ir visomis galimomis remti praktinės lietuvių kalbos dėstymą.

Prof. Giedrius Subačius – PLB Lituanistikos katedros UIC vedėjas.

LIETUVOS IR PASAULIO NAUJIENOS

Redaktorė Loreta Timukienė • El. paštas: loretatim@gmail.com

Ottawa (URM info) – Lietuvos ambasada Kanadoje kovo 10–11 d. Ottawa mieste vykusioje didžiausioje šio miesto turizmo parodoje „Ottawa Travel and Vacation Show“ pristatė turizmo galimybes Lietuvoje. Renginyje dalyvavo Kanados užsienio reikalų ministerijos valstybės sekretorė ir parlamentarė Diane Ablonczy, Ottawa meras Jim Watson ir keliolika užsienio šalių diplomatinio atstovybių vadovų, tarp jų – ir Lietuvos ambasadorė Kanadoje Gintė Damušytė. Bendrą Baltijos šalių standą aplankę svečiai galėjo susipažinti su Baltijos regiono turizmo paslaugomis. Lankytojai domėjosi kruizinėmis kelionėmis, dviračių takais, šalies gamta, aktyvaus ir sveikatinamojo poilsio galimybėmis, Vilniaus, Trakų ir kitų Lietuvos miestų lankytinomis vietomis.

URM nuotr.

Seimo nariai parėmė nepasitikėjimą ministru

Vilnius (ELTA) – Po nepasitikėjimo tekstu vidaus reikalų ministrui Raimundui Palaičiui pasirašė 31 Seimo narys. Ministro prašoma nurodyti, kokiais kitais duomenimis, išskyrus tyrimo poligrafo išvadą, ministras rėmėsi, priimdamas sprendimą dėl leidimo dirbti su išlaptinta informacija Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos (FNTT) vadovams Vitalijui Gailiui ir Vytautui Giržadui panaikinimo. Parlamentarai įžvelgia

galimą poligrafo naudojimo pažeidimą. R. Palaičio prašoma atsakyti, kodėl ministras FNTT vadovus V. Gailių ir V. Giržadą viešai kaltino padarius nusikaltimą – melavus ir neteisėtai paskleidus informaciją, nustatyta tvarka neatlikus tarnybinio tyrimo ir nesant teismo sprendimo.

Seimo Statutas numato, kad nepasitikėjimo procedūrai ruošti reikia surinkti ne mažiau kaip 29 Seimo narių parašus.

Įteikta Valstybės Nepriklausomybės stipendija

Vilnius (ELTA) – Minint Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo dieną, Seimo pirmininkė Irena Degutienė istorikui dr. Artūrai Svarauskui įteikė 2012 m. Valstybės Nepriklausomybės stipendiją. Ji skirta už mokslinės monografijos „Krikščioniškoji demokratija Nepriklausomoje Lietuvoje: politinė galia ir jos ribos 1918–1940 metais“ projektą. I. Degutienės teigimu, Lietuvai labai reikia modernaus kalbėjimo apie politinę tradiciją ir tradicines partijas, apie religinę tradiciją ir jos vietą.

Dr. A. Svarauskas studijavo istoriją Vilniaus pedagoginiame universitete, 2006–2010 m. – Klaipėdos universiteto ir Lietuvos istorijos instituto jungtinėje istorijos krypties doktorantūroje, 2011 m. apgynė daktaro disertaciją „Krikščioniškosios demokratijos idėjinė ir struktūrinė raida Lietuvos Respublikoje 1918–1940 m.“ Specializuojasi Nepriklausomos Lietuvos (1918–1940 m.) dešiniųjų partijų

politinės veiklos tyrimų srityje. Yra 12 mokslinių straipsnių, publikacijų autorius, skaitė pranešimus šešiose mokslinėse konferencijose, tarp jų – ir tarptautinėse, dalyvauja moksliniame projekte „Didysis Lietuvos parlamentarų biografinis žodynas“.

Dr. A. Svarauskas.

ELTA nuotr.

Europiečiai galės pasirinkti, kaip tvarkyti savo palikimą

Strasbūras (ELTA) – Europoje gyvenantys lietuviai ir kitų Europos Sąjungos (ES) šalių piliečiai turės teisę pasirinkti, pagal kurios šalies įstatymus bus tvarkomas jų palikimas. Tokiam teisės aktui pritarė Europos Parlamentas. Naujuoju dokumentu siekiama lengviau išspręsti palikimo klausimus ir išvengti ginčų, kai į procesą įtrauktos kelios ES šalys. Jame būtų aiškiai nurodyta, kurios ES valstybės teisinė sistema taikytina. Paveldėjimo klausimai paprastai bus sprendžiami pagal ES valstybės, kurioje žmogus iki mirties nuolat gyveno, įstatymus, nebent sudarydamas testamentą jis būtų nurodęs, jog nori tvarkyti savo palikimą pagal savo pilietybės šalies teisę. Naujajame dokumente taip pat nu-

matyta įsteigti neprivalomą Europos paveldėjimo pažymėjimą, kuris padidintų teisinį aiškumą ir geriau užtikrintų įpėdinių, taip pat kreditorių ir kitų šalių teises.

Nauja tvarka nepakeis žmonių, kurie gyvena savo pilietybės šalyje, padėties. Jis nepakeis ir nesuderins atskirų šalių įstatymų, reguliuojančių paveldėjimą, nuosavybę ar mokesčius. Reglamentas nebus taikomas Jungtinėje Karalystėje, Airijoje ir Danijoje.

Tarpvalstybiniai palikimai sudaro dešimtadalį visų palikimo atvejų ES – tai sudaro beveik 450,000 atvejų per metus, bendra metinė tokių atvejų suma sudaro apie 123 mlrd. eurų palikimo. Dėl šio teisės akto su-tarta su ES Taryba.

Iranas planavo išpuolius prieš JAV ir Izraelį

Baku (BNS) – Azerbaidžane suimti 22 žmonės, įtariamai planavę išpuolius prieš JAV ir Izraelio ambasadas Baku mieste kaimyninio Irano užsakymu, paskelbė Nacionalinio saugumo ministerija (NSM).

NSM suėmė 22 Azerbaidžano piliečius dėl bendradarbiavimo su Irano „Sepah“ – šiitiškos respublikos elitine Revoliucine gvardija. Nustatyta, kad sulaikytuosius Islamo revoliucijos sargybinių korpusas („Sepah“) užverbavo šnipinėti, rinkti informaciją, keliančią grėsmę Azerbaidžano saugumui, ieškoti Azerbaidžano teritorijoje „Sepah“ veiklai tinkamų žmonių.

NSM taip pat išsiaiškino, kad vieną suimtųjų, Niyazi Kerimov 1999 m. pavasarį Teherane prikalbino bendradarbiauti „Sepah“ narys Akper Pakraves. Suimant įtariamuosius, rasta automatų AK-74, šautuvų, granatų ir kitų ginklų, šaudmenų ir sprogmenų, taip pat 100 gramų marihuanos. NSM tvirtina, kad A. Pakra-

vesh nurodė N. Kerimov įtraukti Azerbaidžano piliečius į bendradarbiavimą su „Sepah“, kad juos galima būtų apmokyti rengti teroro išpuolius, provokacijas prieš JAV, Izraelio ir kitų vakarų valstybių ambasadų darbuotojus.

N. Kerimov nuo 1999 iki 2011 m. užverbavo ir išsiuntė organizacijai „Sepah“ keletą Azerbaidžano piliečių, kurie Teherane ir Keredže buvo specialiai apmokyti vykdyti teroro išpuolius. Vėliau A. Pakraves ir dar vienas „Sepah“ narys, vadinamas Vahid, kad nesukeltų įtarimo, slapta susitikdavo Damaske ir Maskvoje.

Azerbaidžano piliečiai, gavę iš A. Pakraves įrangos ir dideles sumas pinigų, ėmė šalies sostinėje Baku stebėti ambasadas, bendroves, visuomenines organizacijas, tarp kurių yra ir žydų centras „Sohnut“, amerikiečių greitojo maisto restoranas, britų naftos bendrovės „BP-Azerbaijan“ būstinė ir kiti objektai.

Japonijoje vyko žemės drebėjimas

Tokijas (BNS) – Nedidelis viesulas kovo 14 d. smogė Japonijos šiaurės rytinei pakrantei po smarkaus žemės drebėjimo, supurčiusio šį regioną, prieš metus nukentėjusį per didžiausią šalyje po Antrojo pasaulinio karo įvykusią gamtinę nelaimę.

9 balo žemės drebėjimo židinyje buvo 26,6 kilometro gylyje po Ramiojo vandenyno dugnu netoli šiaurinės Hokaido salos krantų. Japonijos seismologijos agentūra pranešė apie 20

centimetrų aukščio viesulo bangą, vietos pareigūnai paskelbė apie pajūrio gyventojų iškeldinimą, prieš jai pasiekiant sausumą.

Viesulas smogė keliose vietose Hokaido saloje ir Aomorio prefektūroje. Šis ir kiti šiaurės rytiniai regionai pernai kovo 11 d. buvo nuniokoti stipraus žemės drebėjimo ir milžiniško viesulo, sukėlusio avariją Fukušimos atominėje jėgainėje.

Rusija kritikuoja Siriją

Maskva (BNS) – Rusija griežtina toną Sirijos atžvilgiu ir kritikuoja prezidentą Bashar al Assad. Vyriausybė Damaske „labai vėluoja“ įgyvendindama pertvarkas, Maskvoje pareiškė Rusijos užsienio reikalų ministras Sergej Lavrov. Anot jo, B. al Assad įvykdė toli gražu ne visas Maskvos sąlygas, jau nekalbant apie pageidautą terminą.

Nors Sirija priėmė reikalingus įstatymus dėl politinės sistemos atnaujinimo ir didesnio pliuralizmo, tačiau tai padaryta „labai pavėluotai“, kalbėjo ministras, pabrėždamas,

kad Rusija „mėgina daryti viską, kad sureguliuotų krizę Sirijoje“.

Rusija yra viena svarbiausių Sirijos sąjungininkių. Kartu su Kinija Maskva jau du kartus sustabdė rezoliucijos JT Saugumo Taryboje priėmimą, kurioje smerkiamas smurtinis protestų malšinimas. Per neramumus Sirijoje iki šiol žuvo daugiau kaip 8,000 žmonių.

S. Lavrov vasario 7 d. lankėsi Damaske. B. al Assad tada patikino, kad siekia smurto nutraukimo, kas jį bevykdytų, ir kad yra pasirengęs dialogui su visomis politinėmis jėgomis.

ES kovos su organizuotu nusikalstamumu

Strasbūras (ELTA) – Europos Parlamente (EP) įkurtas specialus komitetas, padėsiantis kovoti su organizuotu nusikalstamumu, korupcija ir pinigų plovimu. Neviršydamas savo įgaliojimų, komitetas turės įvertinti organizuoto nusikalstamumo įtaką ES ekonomikai ir visuomenei, taip pat pasiūlyti įstatyminių bei kitokių priemonių, kurios padėtų sumažinti šią grėsmę tarptautiniu, Europos ir valstybių lygmenimis.

S. Lavrov kritikuoja narystės ES reikalavimus

Maskva (BNS) – „Tai, kad Baltijos šalyse išlieka tokia žmonių kategorija kaip ‘nepiliečiai’, – Europos Sąjungos gėda, pareiškė Rusijos užsienio reikalų ministras Sergej Lavrov, kalbėdamas Valstybės Dūmoje per Vyriausybės valandą. „Tai šiuolaikinės Europos, Europos Sąjungos gėda. ES priėmė Latviją, Estiją ir Lie-

tuva į savo gretas, nors jos neatitiko narystės Europos Sąjungoje reikalavimų, – pabrėžė jis. – Taip pat ir požiūrio į žmogaus teises, tautinių ir kalbinių mažumų teisių užtikrinimo reikalavimų.“ S. Lavrov patikino, jog Rusija taip pat sieks, kad rusų kalba būtų pripažinta oficialia ES kalba.

VERSLO NAUJIENOS

Redaktorė Loreta Timukienė • El. paštas: loretatim@gmail.com

LIETUVA

Vilniaus universiteto Matematikos ir informatikos fakultete (VU MIF) įkurtas Atviros prieigos centras. Tai yra pirmas Švietimo ir mokslo ministerijos administruojamo „Santaros“ slėnio projektas, finansuotas Europos Sąjungos lėšomis. Projekto lėšomis įsigytas VU MIF pradėjo veikti vienas pajėgiausių superkompiuterių Lietuvoje, turintis instaliuotus 1,920 procesorinių branduolių, 3,6 TB operatyviosios atminties, 620 TB duomenų saugyklą.

Praėjusį savaitgalį Dubline vyko net dvi Kaziuko mugės. Viena mugė lankytojų laukė jau tradicine lietuvių susibūrimo vieta tapusiame viešbutyje „Crowne Plaza Blanchardstown“ Blanchardstown rajone, kita – didžiausiuose Airijos parodų rūmuose RDS miesto centre. Airijos lietuviai ir kiti svečiai turėjo galimybę ne tik įsigyti tradicinių maisto produktų, kaimiško alaus, giros, verbių, amatininkų dirbinių bei unikalių suvenyrų, bet ir pamatyti kultūrinę programą.

Premjeras Andrius Kubilius tiki, kad žemės grąžinimas Šalčininkų rajone bus baigtas dar šiemet, o iki 2013 m. pabaigos planuojama žemę grąžinti visame Vilniaus krašte. Visuose Vilniaus krašto rajonuose iki šiol sugrąžinta apie 90 proc. ir daugiau norimų atgauti žemės plotų. Šalčininkų rajone liko priimti sprendimus dėl žemės grąžinimo iš viso 430-iai piliečių, Vilniaus rajone šiais metais planuojama priimti per 5,000 sprendimų.

Pernai Lietuva sulaukė daugiau vokiečių turistų, palyginti su kitomis Baltijos šalimis. Pirmieji 2012 m. rezultatai rodo, kad šie metai tu-

rismui bus ne ką mažiau sėkmingi. Bilietų kelionėms keltu birželio–liepos mėn. jau beveik nebeliko. Vokiečiai pageidauja atvykti į mūsų šalį individualiai – tiek lėktuvu, tiek automobiliu ir nori geresnių susisieki-mo galimybių oro transportu iš Berlyno bei kitų didžiausių Vokietijos miestų. Vokiečius norima paskatinti keliauti po visą Lietuvą, neapsiribojant vien Kuršių nerijos regionu, kuriame vokiečiai sudaro 65 proc. visų turistų. SPA ir sveikatingumo turizmu siekiama pritraukti vokiečių turistus aplankyti Lietuvą ir šaltuoju metų laiku.

Tinklalapyje regia.lt penkios Lietuvos savivaldybės pasiryžusios skelbti miesto žemėlapius įvairiais pjūviais: kur yra bevielio interneto prieigos, bankomatai, alkoholio prekybos vietos, bendrieji ir detalieji planai, kur bus galima pamatyti, kurias teritorijas ketinama užstatyti, kur remontuojamos gatvės ir pan. Visa informacija pateikta grafiškai ant kiekvieno miesto žemėlapiu. Dalyvauti tokiame projekte kol kas ryžosi penkios savivaldybės – Druskininkų, Birštono, Neringos, Utenos ir Rietauvo, artimiausiu metu tikimasi sulaukti kelis kartus daugiau. Šios paslaugos nemokamos tiek verslui ir gyventojams, tiek savivaldybėms.

Praėjusiais metais Kauno laisvosios ekonominės zonos (LEZ) valdymo bendrovė pasiekė rekordinį rezultatą – sudarė du naujus sandorius, kurių investicijos Kauno LEZ sieks 821 mln. litų. Pritrauktos investicijos iš bendrovių „Fortum Heat Lietuva“ ir „Enwipellets“ yra didžiausios per visą Kauno LEZ istoriją. Iš viso bendrovė yra pasirašiusi sutartis su 13 investuotojų, kurių investicijos sieks 1,185 mlrd. litų.

PASAULIS

Čikaga („Draugo“ info) – Kovo 10–18 d. Čikagoje, laisvalaikio ir pramogų centre „Navy Pier“ (600 E. Grand Avenue. Chicago, IL 60611), vyksta gėlių ir sodo paroda „2012 Chicago Flower&Garden Show“. Joje pristatomos gėlių kompozicijos, sodo naujovės, kraštovaizdžio ir interjero kūrimo idėjos. Šiemetinė parodos tema „Hort Couture“ atskleidžia įvairiaspalvius mados ir sodininkystės pasaulius. Besidomintys gali paklausti žinovų patarimų, kaip prižiūrėti augalus, kaip papuošti savo gyvenamą aplinką. Be to, parodoje galima įsigyti įvairiausių dekoratyvinių medelių, krūmų, gėlių, vaistinių ir kitokių augalų, sodo, daržo įrangos, interjero puošybos detalių. Daugiau informacijos apie parodą rasite interneto svetainėje chicagoflower.com

Loretos Timukienės nuotr.

JAV prezidentas Barack Obama paskelbė apie naują prekybos bylą prieš Kiniją, kuri susijusi su Bejing taikomais suvaržymais retųjų žemės metalų, naudojamų aukštųjų technologijų produktų gamyboje, eksportui. Toks žingsnis byloja apie didėjančią įtampą tarp Washington ir Bejing prieš prezidento rinkimus Jungtinėse Valstijose. Kinija yra didžiausia pasaulyje retųjų metalų eksportuotoja, prie šių žaliavų priskiriami 17 cheminių elementų yra itin svarbūs gaminant įvairias elektronikos detales, naudojamas planšetiniuose kompiuteriuose „iPod“.

Įtakingas pasaulio ekonomikos analizės centras „The Economist Intelligence Unit“ labiausiai konkurencingu pasaulio miestu pripažino New York. 120 didžiųjų pasaulio miestų buvo įvertinti pagal gebėjimą pritraukti kapitalą, sukurti palankias sąlygas verslui, talentams ir turistams. Vertinant New York, pabrėžtas inovatyvus „Taikomųjų mokslų“ projektas, kuriam statomas specialus miestelis ir kuris, kaip tikimasi, sukurs 6 mlrd. JAV dol. ekonominę vertę. New York pirmauja šalyje pagal ekonomikos atsigavimą, pernai naujų darbo vietų privačiame sektoriuje mieste buvo sukurta 60 proc. daugiau nei vidutiniškai visoje šalyje. Antras konkurencingiausių pasaulio miestų sąrašė yra Londonas, toliau – Singapūras, o Paryžius ir Honkongas pasidalijo ketvirtą ir penktą vietas. Į pirmą dešimtuką dar pateko Tokijas, Ciurichas ir trys JAV miestai – Washington, Čikaga ir Boston. Iš Baltijos jūros valstybių miestų aukščiausią vietą pelnė Stokholmas, iš Vidurio Europos – Praha, Lietuvai artimose šalyse – Varšuva.

Kasmet atliekamo viešbučių kambarių kainų tyrimo rezultatai atskleidė, kad Londono svečiai dėl Olimpinių žaidynių už viešbučių kambarius turės mokėti dvigubai daugiau nei tuo pačiu metu pernai.

Šią vasarą vidutinė viešbučio Londone kambario kaina sieks 213 svarų sterlingų. Nuo 2010 iki 2011 m. viešbučių kambarių kainos visame pasaulyje išaugo 4 proc.

JAV teisingumo departamentas ruošiasi ištirti įtariamą bendrovės „Apple“ ir didžiausių JAV knygų leidyklų susitarimą dėl elektroninių knygų kainų. JAV valdžia įtaria, kad „Apple“ ir knygų leidyklos taip siekė priversti varžovus atsisakyti nuolaidų strategijos ir galiausiai – padidinti savo pelną. Ieškinį prieš „Apple“ ir leidyklas „Simon & Schuster“, „HarperCollins“, „Penguin Group“, „Hachette Book“ ir „Macmillan Publishers“ internetinės mažmeninės „Amazon“ vartotojai padavė dar 2011 m. rugpjūtį.

Naujausiais oficialiais duomenimis, vasarį Jungtinėse Valstijose buvo sukurta 227,000 naujų darbo vietų, o nedarbo lygis nepakito ir siekė 8,3 proc. Darbo departamentas pranešė, kad duomenys nudžiugino, nes buvo tikimasi 210,000 naujų darbo vietų. 8,3 proc. nedarbas tebėra mažiausias per beveik trejus metus ir kur kas mažesnis, nei didžiąją praėjusių metų dalį buvęs. Užimtumas JAV auga jau šešis mėnesius. Duomenys sustiprino viltis, kad JAV ekonomikos atsigavimas įgauna pagreitį ir kad papildomų ekonomikos skatinimo priemonių jau nebeprireiks.

Keturi iš penkių Estijos gyventojų, kurių amžius – iki 38 metų, socialiniame tinkle „Facebook“ turi susikūrę savo profilį. Tyrimas parodė, kad 80 proc. šalies gyventojų, kurių amžius – iki 39 metų, ir 60 proc. gyventojų, kurių amžius – iki 65 metų, yra užsiregistravę „Facebook“. Beveik trečdalis jų šiame socialiniame tinkle apsilanko kasdien, beveik pusė kasdien jame sugaišta daugiau kaip valandą.

Čikaga („Draugo“ info) – Viename iš Čikagos priemiesčių (6551 S. Cass Ave, Westmont, IL 60559) esančioje kavinėje „Rūta“ nuo praėjusių metų pabaigos šeiminkauja nauji savininkai. Loreta Vaitiekienė (viduryje) kartu su savo darbuotojais lankytojams siūlo naują valgiaraštį. Čia pat kavinės lankytojai gali įsigyti maisto produktų ar pusgaminių, užsisakyti maistą išsinešimui. Iki 50 žmonių talpinančioje salėje galima švęsti šeimos ar kitas šventes. Be to, kavinėje siūloma įsigyti laikraščių ir telefono kortelių, priimami „Atlantic Express“ siuntiniai. „Rūta“ lankytojus pasitinka gerokai atnaujinta aplinka, kurią padėjo sukurti menininkė Virginija Šilas. „Rūtos“ darbo laikas: antradienį–penktadienį nuo 10 val. r. iki 8 val. v., šeštadienį – nuo 10 val. r. iki 4 val. p. p., sekmadienį – nuo 11 val. r. iki 5 val. p. p., pirmadienis – poilsio diena.

Loretos Timukienės nuotr.

Dveji Užsienio lietuvių departamento metai

Nors jau porą metų Užsienio reikalų ministerijoje (URM) veikia 2010 metų sausio 1 dieną įkurtas Užsienio lietuvių departamentas (ULD), kuriam vadovauja Čikagos ir tolimesnių apylinkių lietuviams neblogai pažįstamas buvęs LR gen. konsulas Čikagoje Arvydas Daunoravičius, iki šiol apie jį „Drauge“ nieko nerašėme. Perėmęs Tautinių mažumų ir išeivijos departamento (TMID) prie LR Vyriausybės ir Lietuvių grįžimo į Tėvynę informacijos centro funkcijas, ULD jau dveji metai koordinuoja ir užsienio lietuvių reikalus ir yra vienintelis formalus ryšys su tėvyne.

Apie šio departamento veiklą, nuveiktus dvejų metų darbus ir pageidavimus ateičiai pakalbino me Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybos pirmininkę, Užsienio lietuvių reikalų koordinavimo komisijos pirmininko pavaduotoją **Reginą Narušienę**.

„Draugas“: Kaip vertinate ULD dvejų metų darbą?

R. Narušienė: Jau dveji metai kaip užsienio lietuvių reikalus koordinuoja ULD – vienas iš 20 URM departamentų. ULD vadovauja Arvydas Daunoravičius, iš viso departamente dirba 9 darbuotojai: direktorius, jo specialistė, 3 „Globalios Lietuvos“ skyriaus darbuotojai ir 4 Ryšių su bendruomenėmis ir informavimo skyriaus darbuotojai. Svarbu pažymėti, jog dabar 9 asmenų atliekamą darbą anksčiau dirbo beveik 30 TMID darbuotojų.

2010 m. ULD kūrė „Globalios Lietuvos“ strategiją, vėliau tapusią programa. Šią programą LR Vyriausybė patvirtino 2011 m. kovo 30 d., o tų pačių metų spalio 19 d. Vyriausybė patvirtino ir 2011 m. „Globalios Lietuvos“ – užsienio lietuvių išitraukimo į valstybės gyvenimą – kūrimo 2011–2019 metų programos įgyvendinimo 2012–2014 metų tarpinstitucinį veiklos planą. Pagal šį veiklos planą ULD koordinuos 13 planą įgyvendinančių institucijų, kurių kiekvienai sudarytas atskiras biudžetas. 2012 m. tarpinstituciniam planui vykdyti iš LR valstybės biudžeto buvo numatyta skirti 13,529 Lt, vėliau lėšos sumažintos iki 9,198 Lt. Tačiau 2011 m. lapkritį Užsienio reikalų ministras pranešė, kad numatytos lėšos paskirtos nebus, todėl tarpinstitucinį planą įgyvendinančios įstaigos turės naudoti savo vidines lėšas. Tad kol kas neaišku, ką 2012 m. koordinuos ULD, kai planui vykdyti nėra numatyta lėšų. Iš LR biudžeto ULD gauna palyginti nedideles lėšas, kurias jis paskirsto atsižvelgdamas į konkursų prašymus, tačiau aiškių lėšų paskirstymo kriterijų nėra.

Kol kas nėra sukurta atitinkama teisinė bazė, kuri leistų užsienio lietuviams dalyvauti švietimo ir kultūros projektuose. LR Vyriausybės teigimu, pagrindiniu bendravimo su Lietuvos diaspora instrumentu bus LR diplomatinės atstovybės ir konsulinės įstaigos. ULD teigė, jog lituanistinis švietimas ir toliau liks svarbiausia jų veiklos sritimi, tačiau, kaip pastebėjo PLB švietimo ir komisijos pirmininkė, užsienyje veikiančios neformalaus lituanistinio švietimo įstaigos nėra patenkintos ULD vykdoma veikla. PLB nuomonė apie ULD švietimo veiklos naudingumą buvo išreikšta LR Seimo ir PLB komisijoje, kurioje dalyvauja visų žemynų atstovai (tai regioninė komisija). Ši komisija iš klausė ULD pranešimus ir 2011 m. lapkričio 10 d. priėmė rezoliuciją, prašydama, kad Vyriausybė visas veiklas, susijusias su užsienyje gyvenančių lietuvių švietimu, perduotų Švietimo ir mokslo ministerijai. Šis pasikeitimas turėtų sutaupti ir jėgų, ir lėšų. Šiuo metu laukiame Vyriausybės sprendimo.

„Draugas“: Ar, Jūsų nuomone, pasitvirtino LR Vyriausybės sprendimas panaikinti TMID’ą ir

įkurti ULD?

R. Narušienė: Ne, nepasitvirtino. TMID’o ir kitų užsienio lietuvių įstaigų panaikinimas buvo klaidingas žingsnis. TMID’as buvo departamentas prie LR Vyriausybės, o ne vienas iš 20 URM departamentų. URM tikslas yra atstovauti Lietuvai svetimuose kraštuose, tad šiuo atveju užsienio lietuviai yra traktuojami kaip svetimtaučiai. Toks mąstymas, užuot įtraukęs, atitolina užsienio lietuvių nuo Lietuvoje gyvenančių tautiečių. Užsienyje gyvena beveik 2 milijonai lietuvių kilmės asmenų. Šis skaičius tebeauga, tačiau atrodo, jog Lietuvai tai nėra reikšminga.

Nors TMID’o veikla nebuvo visiškai sklandi, vis dėlto sugebėjome rasti bendrą kalbą ir našiai kartu dirbti. TMID’ui reikėjo daugiau priežiūros, bet, užuot jį panaikinus, būtų buvę naudingiau peržvelgti ir pataisyti jo veiklos nesklandumus. PLB

rime tikėti, kad geriau pasirošus posėdžiams komisija taps prasmingesnė.

„Draugas“: Ar ULD veikla atitinka PLB, užsienyje gyvenančių lietuvių lūkesčius? Ko toje veikloje trūksta?

R. Narušienė: Atrodo, kad jų veikla yra ne veikti, bet tik koordinuoti kitų institucijų veiklą. Tad įstaigos veiklos mechanizmas nėra iki galo aiškus. Nematyti ir šio Departamento tikslas(ai) ar nauda. Ryšys su Lietuva yra silpnas.

„Draugas“: Viena iš svarbiausių ULD užduočių yra strategijos „Globali Lietuva“ kūrimas. Kaip vertinate ULD nuveiktus darbus šioje srityje?

R. Narušienė: Kuriant ULD buvo aišku, jog jam ir bus pavesta parengti „Globalios Lietuvos“ strategiją. Departamente strategiją kūrė trys darbuotojai. Strategijos kūrimas ir Vyriausybės patvirtinimas užtruko beveik dvejus metus, buvo daug taisyčių ir perrašymų. Kiekviename svarstymo etape PLB teikė savo siūlymus, taip pat pristatė užsienio lietuvių pastabas, nuomones, komentarus ir prašymus. Dar 2009 m. prašėme Vyriausybės duoti mums laiko surengti visų PLB kraštų Lietuvių Bendruomenių apklausą. Buvo labai svarbu

R. Narušienė: „Jei užsienio lietuviai nebus lygiateisiai valstybės nariai, galimybės įtraukti juos į valstybės kūrimo procesą nebus“.

prašė Vyriausybės nenaikinti TMID’o, o sukurti geresnę jo priežiūrą.

Dar 2006 m. PLB XII Seimas priėmė rezoliuciją, kurioje išdėstyta, kad tautinių mažumų ir užsienio lietuvių reikalai yra iš esmės skirtingi. Todėl buvo siūloma įsteigti atskirą įstaigą, įgyvendinančią LR valstybės politiką užsienio lietuvių klausimu. Ši įstaiga būtų galėjusi paskirstyti lėšas ir koordinuoti veiklą, siekiant išlaikyti užsienyje gyvenančių lietuvių tautinį tapatumą, sudarant galimybes jiems įsilieti į Lietuvos visuomenę. Šios įstaigos veiklą būtų galėjusi koordinuoti Taryba, sudaryta iš PLB ir LR valstybės institucijų paskirtų atstovų.

PLB valdybai prašant, 2009 m. balandžio 22 d. Vyriausybė sutiko sukurti Užsienio lietuvių reikalų koordinavimo komisiją. Jai vadovauja ministras pirmininkas, 7 ministrai ir 8 PLB atstovai. Komisijos pagrindinis veiklos tikslas buvo teikti siūlymus: a) dėl valstybės santykių su užsienio lietuviais strateginių veiklos kryptių ir jų įgyvendinimo; b) dėl valstybės institucijų veiksmų koordinavimo, stiprinant ryšius su užsienio lietuviais ir įtraukiant juos į Lietuvos politinį, visuomeninį, ekonominį ir kultūrinį gyvenimą; c) dėl teisės aktų projektų, susijusių su užsienio lietuvių reikalais, parengimo ar parengtų teisės aktų projektų tikslingumo. Ši komisija renkas ne mažiau kaip du kartus per metus. Per ją pradėjome vykdyti užsienio lietuvių archyvų saugojimo programą, reiškiamo savo nuomones bei bandome rasti bendravimo ir partnerystės būdus. Tik laikui bėgant pamatysime komisijos veiklos rezultatus ir ar ji turės reikšmės. Labai no-

pateikti mūsų pačių prioritetus, poreikius ir pageidavimus. Sukurti strategiją be mūsų indėlio būtų laiko ir jėgų gaišinimas, lėšų eikvojimas.

Tad PLB surengė apklausą, padarė išvadas ir 2009 m. spalį jas pateikė Vyriausybei. Tuomet Departamentas parengė pirmąją strategijos versiją, kuri buvo dažnai keičiama, perrašoma, kaip jau minėjau, PLB teikė savo siūlymus. Vis dėlto galutiniame variante liko ir mums nepriimtinių vykdymo programų.

Užsienio lietuviai veikia visuomeniniais pagrindais ir savanoriškumo principais. „Globalios Lietuvos“ programos tikslas yra įtraukti užsienyje gyvenančius lietuvių į valstybės gyvenimą. Užsienio lietuvių į valstybės gyvenimą įtrauksime tik tada, jeigu jiems bus pasiūlyta priimtina įtraukimo forma ir būdas. „Globalios Lietuvos“ strategijoje apeinamas pilietybės klausimas, kurio sprendimas iš principo ir nulems užsienio lietuvių santykį su Lietuvos valstybe. Jei užsienio lietuviai nebus lygiateisiai valstybės nariai, galimybės įtraukti juos į valstybės kūrimo procesą nebus. Savanoriškai veiklai reikštis reikalinga ir tinkama platforma, ir tokios veiklos prasmės suvokimas. Todėl, siekiant suvienyti tautą, reikėtų labiau remti Lietuvių Bendruomenes, kurios veikia kaip tarpininkės tarp visuomeninių ir valstybinių platformų.

„Globalios Lietuvos“ programos kūrėjų siekiai yra sveikintini. Norėtusi tikėti, kad, laikui bėgant, programa bus patobulinta ir patikslinta. Patirtis yra gera mokytoja. „Globalios Lietuvos“ programa turi potencialą, tačiau neaišku, kaip ir ar apskritai ji bus vykdoma.

„Draugas“: Lietuvių telkiniai yra išsibarstę po visą platųjį pasaulį, todėl problemos, su kuriais jie susiduria, yra skirtingos. Lietuvos Vyriausybė, taigi ir ULD, pirmenybę teikia lituanistiniam švietimui užsienyje. Į kokias kitas sritis, užsienio lietuvių problemas Lietuva turėtų atkreipti dėmesį?

R. Narušienė: Kraštai, kuriuose gyvena užsienio lietuviai, yra skirtingi, todėl ir tuose kraštuose gyvenančių lietuvių poreikiai nevienodi. Užsienio lietuvių poreikius galėčiau apibendrinti taip:

1. Lietuvos politika užsienio lietuvių atžvilgiu turi būti specializuota pagal užsienio lietuvių gyvenamuosius regionus. Kad taip atsitiktų, būtina nustatyti svarbiausius tikslus, kuriuos įgyvendinus konkrečiame regione/šalyje, veiksmingiausiai būtų panaudoti turimi ištekliai pagrindiniam tikslui pasiekti. Veiksmingą bendradarbiavimo programą galima parengti ir vykdyti tik tuomet, jeigu ją rengiant ir vykdant dalyvaus konkrečioje šalyje ar regione gyvenantys lietuviai.

2. Lietuva, būdama tarptautinės bendruomenės nare, turėtų aktyviau politinėmis priemonėmis remti užsienyje gyvenančius lietuvių. Tai taip pat padėtų jai lengviau spręsti santykių su Lietuvos tautinėmis mažumomis klausimus.

3. Netikslinga visus užsienyje gyvenančius lietuvių skatinti aktyviai reikštis Lietuvos politiniame gyvenime, tačiau būtina teisiškai uždrausti atimti iš Lietuvos piliečio pilietybę (įgytą gimus), jeigu jis pats to raštiškai nepageidauja.

4. Svarbu spręsti užsienio lietuvių švietimo klausimus, tačiau būtina nustatyti aiškius prioritetus, atsižvelgiant į lietuvių padėtį atskiruose regionuose: skatinti lituanistinį švietimą tarp naujųjų emigrantų, tikintis jų greito sugrįžimo į Lietuvą, etninėse žemėse – remti bendrojo lavinimo mokyklų kūrimąsi, tarp „senosios emigracijos“ atstovų populiarinti stažuotčių Lietuvoje programą ir pan., remti užsienio lietuvių studijas Lietuvoje.

5. Kultūros srityje svarbus ne tiek įsteigtų kultūros centrų skaičius ir ansamblių iš Lietuvos apsilankymai, kiek „savųjų vadovų“ ugdyimas bei lietuvių kultūros paveldo (tarp jų ir archyvai) išsaugojimas.

6. Svarbu nuolat didinti užsienio lietuvių visuomeninių organizacijų prestižą gyvenamųjų šalių politiniame, kultūriniame, moksliniame ir ekonominiame gyvenime. Tam patarnautų didesnis vietos Lietuvių Bendruomenės vadovų/atstovų įtraukimas, kuriant dvišalius santykius su užsienio valstybėmis. Tokiu būdu užsienyje gyvenančių lietuvių patirtis, žinios ir įvairialypiai ryšiai su gyvenamosios šalies politiniu, ekonominiu, moksliniu elitu būtų veiksmingai panaudoti Lietuvos interesams pasaulyje stiprinti.

Lietuvos Bendruomenės atstovauja visiems lietuviams, gyvenantiems tame krašte. Tai yra tautinė lietuvių visuomenė, ne tik organizacija, kuri turi skirtingus tikslus bei apima tik kai kuriuos lietuvių. Poreikis kurti naujas užsienio lietuvių organizacijas, socialinius tinklus ir pan. turi atsirasti pačioje bendruomenėje ir neturėtų būti skatinamas iš Lietuvos.

Kalbino Dalia Cidzikaitė

PASKUTINĖ KADENCIJA.

Prezidento dienoraščiai

VALDAS ADAMKUS

Nr. 12

Rolandas Paksas buvo pašalintas iš rinkimų kovos. Aš buvau pasirengęs rungtis su juo prezidento rinkimuose, tai net buvo vienas svarbiausių stimulų man apsisprendžiant kelti savo kandidatūrą. R. Pakso pašalinimas netgi keitė rinkimų kampanijos debatų kryptį, jau nebuvo galima telkti rinkėjų, nenorinčių, kad pašalintas prezidentas vėl sugrįžtų į šį postą. Todėl rinkimų kova net savaip pasunkėjo, susijaukė. Tačiau ne kiek neabejojau Konstitucinio Teismo sprendimu, jį priėmė aukščiausios kvalifikacijos teisės specialistai. Man teisėjų logika buvo suprantama – jei kartą aukščiausias šalies pareigūnas savo duotą priesaiką tautai sulaužo, kaip jis gali vėl prisiekti?

Nors eidamas į rinkimus ir ketinau oponuoti R. Paksui, jam pasitraukus, nekilo minčių, kad gal reikėtų persigalvoti ir atšaukti savo kandidatūrą. Savo svarbiausia užduotimi laikiau visuomenės sutaikymą, pasitikėjimo Prezidento institucija atgaivinimą ir Lietuvos tarptautinio prestižo atkūrimą. R. Pakso pašalinimas iš rinkimų kovos šiuo požiūriu nieko nekeitė.

2004 metų birželio 28 diena, pirmadienio rytas. Vilnius. Mes laimėjome! Rezultatas skaičiuojant procentais: 51,89 prieš 46,69, 1,45 proc. biuletenių sugadinta. Ši sausa buhalterija nenusako visos vakar vakare iki nakties tvyrojusios įtampos.

Į „Forum Palace“ vakar su Alma atvažiavome devintą vakaro. Žiūrime prie įėjimo mūsų laukia didžiausia minia žurnalistų, fotografų, operatorių, draugų, rėmėjų, gerbėjų, net spūstis prie durų susidarė. Jau sveikina, nors rinkimų rezultatų nė nepradėta skelbti. Žinojau, kad per anksti švesti. Apie 22 valandą atėjo pirmieji duomenys iš rinkimų apylinkių, ir mano rėmėjų minia pritilo – pirmąją Kazimiera Prunskienė. Bet kaip neskubėjau per anksti džiaugtis, taip nepuoliau iš karto ir liūdėti. Supratau, kad kol kas ateina žinios tik iš nedidelių, daugiausia kaimiškųjų rinkimų apylinkių. Netrukus mūsų rezultatai daugmaž išsilygino ir 1–2 proc. pirmavau tai aš, tai mano oponentė.

Apie 23 valandą išvykau į televizijų studijas dar nežinodamas, kokie bus galutiniai rinkimų rezultatai. Kai grįžau, netrukus po vidurnakčio, jau tapo aišku: aš – vėl prezidentas! Sveikinimai, šampano fontanai, aplinkui – spinduliuojantys džiaugsmingi veidai.

Nežinios įtampos atlėgo, bet sulig palengvėjimu pajutau ir atsakomybės našta. Tauta man antrą kartą suteikė mandatą vadovauti valstybei. O sąlygos, ko gero, sudėtingesnės nei pirmą sykį tapus prezidentu. Pirmiausia reikės atkurti žmonių pasitikėjimą Prezidento institucija, visa valdžia. Ne mažiau svarbus uždavinys – garantuoti, kad Europos Sąjungos struktūrinių fondų parama būtų ne iššvaistyta, pravalgyta, o efektyviai panaudota Lietuvai modernizuoti.

Mudu su Alma namo grįžome apie antrą valandą nakties, bet girdė-

jome, kad linksmybės „Forum Palace“ tęsėsi iki šešių ryto.

2004 metų liepos 7 diena, Vilnius. Niekaip nespėju sistemingai rašyti dienoraščio. Dirbu nesustodamas: nuolat susitikinėju su politikais, specialistais, žurnalistais, kalbuosi su žmonėmis, kuriuos kviečiu dirbti savo patarėjais. Noriu suburti stiprią komandą, galinčią atkurti užsienio šalių ir Lietuvos visuomenės pasitikėjimą Prezidentūra.

Sulaukiau daugybės užsienio šalių vadovų sveikinimo laiškų ir telegramų. Iš Vašingtono paskambino prezidentas George’as W. Bushas. Stambule šiomis dienomis vyko NATO viršūnių susitikimas. Pasirodo, man laimėjus rinkimus, tai buvo viešai paskelbta per posėdį. Nedelsdami paskambino Aleksanderis Kwaśniewskis, Vaira Vykė-Freiberga ir dar kelių šalių vadovai. Prancūzijos prezidento Jacques’o Chiraco laišką asmeniškai perdavė Lietuvoje viešinti Prancūzijos gynybos ministrė Michele Alliot.

2004 metų liepos 9 diena, Vilnius. Diena veja dieną: susitikimai, pasitarimai, posėdžiai.

Vakar prezidento pareigas einančio Artūro Paulausko kvietimu dalyvavau Prezidentūroje surengtame pasitarime apie Lietuvos įvaizdžio formavimą. Po pusantrų metų pertraukos vėl sėdėjau prie to paties stalo, toje pačioje kėdėje. Keistas jausmas. Lyg ir nebūtų pusantrų metų pertrūkio darbe, bet padėtis šalyje jau kitokia.

Vakar Prezidentūroje susitikau dar ir su premjeru Algirdu Brazausku. Jis informavo mane, kad Rusijos valdžia, matyt, sužlugdys „Jukos“ bendrovę. Svarstėme, kaip tai gali atsiliepti jos valdomai „Mažeikių naftai“.

2004 metų liepos 10 diena, šeštadienis, Vilnius. Rengiuosi pirmadienį inauguracijai. Esu visiškai ramus, pasitikiu savimi – nejaučiu jokios įtampos, jaudulio. Seime ir Prezidentūroje girdime įvairių atsiliepimų apie mūsų sprendimą po inauguracijos nerengti pokylio. Dauguma žmonių visiškai pritaria. Po R. Pakso apkaltos netinka švesti.

Vis dar tęsiu savo štabo komplektavimą. Noriu sukviesti profesionaliausius žmones, bet ne visiems galiu pasiūlyti juos tenkinantį atlyginimą. Daug kas Lietuvoje dar tik kuria savo gerovę, pasiėmę kreditus ir negali pereiti dirbti į Prezidentūrą, nes sumažėtų alga. Gal po kelių dešimties metų žmonėms nebus didelė problema keletą metų padirbėti „vardantos...“, tenkinantis ir mažesniu atlyginimu.

PASTABOS PARAŠTĖSE

Esu skaitęs prezidentų atsiminimų, kaip nelengva jiems būdavo suburti savo komandą. Pradėdamas antrąją kadenciją, pats tuo įsitikinau. Norėjau pasitelkti šviesiausius protus, profesionaliausius įvairių sričių specialistus, turinčius nemažą praktinio darbo patirtį ir įgijusius visuomenės pasitikėjimą. Bet tai tik siektinas idealas.

Bus daugiau.

CHIRURGAI

Dr. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PŪSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-941-2609

ŠIRDIES IR KRAUJAGYSLIŲ LIGOS

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DANTŲ GYDYTOJAI

Dr. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101
Valandos susitarus

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
55 E Washington, Ste 2401, Chicago, IL
Tel. 708-422-8260

VIDAUS LIGOS

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos susitarus

AKIŲ LIGOS

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

SKELBIMŲ SKYRIAUS
TEL. 773-585-9500

www.draugas.org

Apkabinkime...

Atkelta iš 5 psl. 1. Žmonės: nuo širdūs, darbštūs, taupūs; 2. Mokslas – vertinimas bei duoda pagrindus; 3. Finansinė sistema – Lietuvos valiuta/ veikiantys bankai – veikia geriau negu JAV; 4. Statybininkai – ne tik Lietuvoje, bet visoje Europoje turi paklausą; 5. Infrastruktūra – keliai, energija, uostai, telekomas – labai gera; 6. Pramonė – maisto produktai, baldai, tekstilė, metalo perdirbimas, energija, plastmasė, biotechnologija; 7. Aptarnavimas – transportas, turizmas, kalbų mokėjimas; 8. Išradingumas/informacinė technologija; 9. Tarptautiniai ryšiai ir pripažinimas – Pasaulio prekybos organizacijos narė, Europos Sąjungos, NATO narė.

Irenos ir dr. Aldo sūnūs išdalijo lapelius su 2012 m. Pasaulio banko kraštų vertinimais „Ease of Doing Business“, kur Vokietija yra 19-ta, Šveicarija 26-ta, Lietuva 27-ta, po to seka Belgija, Prancūzija ir t. t. (www.fias.net). Prelegentas priminė, kad jo vaikystėje Vasario 16-toji buvo liūdesio diena, nes iškovota 1918 m. nepriklausomybė buvo prarasta.

Užtat Kovo 11-toji abi datas pavertė džiugesio dienomis, ženklinančiomis lietuvių tautos ryžtą ir ištvermę.

Širdis glostė poezija ir muzika

Meninėje dalyje išgirdome Dianos Johns skaitomas patriotines eiles. Vaikų chorelis (Elena Rudzevičiūtė, Joana Bansevičiūtė, Laima Kaukaitė, Ainė Rudzevičiūtė ir Benita Bansevičiūtė) glostė susirinkusiųjų širdis, o Jurgio Sauerveino dainos žodžiai priminė mums pareigą būti ne tik lietuviams gimusiais, bet ir jais būti! Minėjimas baigtas sudainuojant „Lietuva brangi“.

Iždininkė Roma Kreivėnaitė Dambrauskienė, kurios tėvelis perėjo Sibiro kančias, rinko auksą, o Laimutė Novickienė ir Ada Sutkuvienė pasirūpino vaišių stalu. Gėrėjomės turininga, jaukia ir šeimynine Nepriklausomybės švente, darniai apjungusia įvairias bangas, kartas, pritraukusia gyventojus iš tolimesnių miestelių, nes kur begyventumėme, mūsų širdys yra Lietuvoje.

ATLANTIC Express Corp.

1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight

Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.

Auto Export

Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.

Small Packages

Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje

Air Freight

Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.

Trucking

Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455

Tel. 1 708-599-9680
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

Southfield, MI

Užgavėnių blynai

ROŽĖ RAŽAUSKIENĖ

Dievo Apvaizdos parapijos Krikščioniškos komisijos moterys savo žodžio laikėsi ir mūsų neapgavo. Užgavėnių blynai buvo mieliniai, tad tik duris pradare į kavinę galėjome skanų jų kvapą užuosti.

Kiekvienas atėjęs dairosi, ieško saviškių arba tų, su kuriais pereitais metais drauge sėdėta. Gražu buvo matyti, kaip vienas dar nesenų moterų būrelis savo vyrus susodino prie kito stalo. Tikriausia moterys norėjo išsikalbėti, kad vyrai nesiklausytų. O štai kitas būrelis neturi ramybės – jų stalas iš vieno galo buvo nukeltas į kitą, paskui vėl sumainytas į keturkampį.

Administracijos komisijos pirmininkas Robertas Selenis.

Kaip paprastai, vaisės prasideda su malda, kurią sukalba klebonas kun. Gintaras Jonikas. Kažkodėl nei dainų, nei giesmių šiomet nebuvo. Parapijos administracijos komisijos pirmininkas Robertas Selenis popietę pajvairina su savo paruošta programa, kurioje buvo ir „Klausimai blondinėms ir pensininkams“ (žr.

žemiau). Visi parapijiečiai, pensininkai drauge su savo klebonu džiaugiamės parapijos tarybos pirmininke Rasa Karveliене. O ką jau kalbėti apie tas moteris, kurios prie karštos viryklės išsikankino visą pusdienį! Jos tam net įsigijo specialią aprangą. Turbūt tai buvo pirmininkės Elenutės sumanymas.

Klausimai blondinėms ir pensininkams

1. Kiek metų truko šimtametis karas?
a. 116, b. 99, c. 100, d. 150.
2. Linos mama turi 5 dukras – Anetę, Birutę, Ceciliją, Danguolę – koks yra 5-tos dukros vardas?
3. Kurioje šalyje buvo išrastos panama kepurės?
a. Brazilijoje, b. Čilėje, c. Panamoje, d. Ekvadore.
4. Kiek mėnesių 2012 m. turi dienų?
5. Kurį mėnesį švenčiamos rusų spalio revoliucijos metinės?
a. Sausį, b. Rugsėjį, c. Spalį, d. Lapkritį.
6. Koks karaliaus Jurgio VI vardas?
a. Albertas, b. Jurgis, c. Manuelis, d. Jonas.
7. Ar galima Italijoje palaidoti vyrą, kuris yra gimęs ir gyvena Ispanijoje?
8. Vyras stovi prie gatvės, važiuoja daug automobilių. Staiga jis pamato vieną automobilį ir supranta, kad jis – vogtas. Kaip jis tai žino?
9. Į kokį klausimą niekada negali teisingai atsakyti „Ne“?
10. Iš kokio gyvūno pavadinimo kilo Kanarų salų pavadinimas?
a. Kanarėlės, b. Kengūros, d. Ruonio, d. Žiurkės.

Papildomas klausimas

11. Daktaras liepė išgerti 1 tabletę su vandeniu kas 30 minučių. Per kiek laiko išgersite 3 tabletes?

Gal atsiras nors vienas, kas atsakys į čia pateiktus klausimus?

Už stalo sėdi (iš k.): Gediminas Balanda, Rožė Ražauskienė, kavą pila Marytė Erlingienė, Stasys Erlingis ir Mykolas Abarius.

ĮVAIRŪS SKELBIMAI

* **Moteris ieško** žmonių priežiūros darbo su gyvenimu. Sąžininga, darbšti, buitinė anglų kalba, gali pakeisti bet kurią savaitės dieną. Tel. 773-707-7902.

* **Moteris ieško** pagyvenusių žmonių priežiūros darbo arba darbo su vaikais, su grįžimu namo. Patirtis, rekomendacijos, anglų kalba, automobilis. Galiu padėti savaitgaliais. Tel. 630-696-7478.

* **Moteris ieško** pagyvenusių žmonių priežiūros darbo. Patirtis, rekomendacijos, legalūs dokumentai. Gali pakeisti bet kurią savaitės dieną. (Gali dirbti vyras ir žmona kartu). Tel. 312-307-4619.

* **Moteris ieško** nepilnos savaitės žmonių slaugymo darbo. Gali pakeisti arba išleisti atostogų. Tel. 312-492-8795.

Lietuviams brangias šventes paminėjome net keletu renginių

Atkelta iš 4 psl.

Vasario 16-osios minėjimas Elizabeth

Vasario 27 d., sekmadienį, Elizabeth mieste Valstybės atkūrimo dieną minėjo ir Šiaurės New Jersey Lietuvių Bendruomenė.

Šv. Petro ir Povilo bažnyčioje buvo aukojamos šv. Mišios, po kurių paminėti šios svarbios Lietuvai dienos visi rinkosi į parapijos salę. Nuskambėjus JAV ir Lietuvos himnams, minėjimą pradėjo Elizabeth LB pirmininkas Laurynas Misevičius, pasveikindamas dalyvius ir pristatydamas garbingą, jau trečią kartą šios bendruomenės šventėse dalyvaujantį svečią, ketvirtą kadenciją einantį, „Go Green“ programos sumanytoją ir rėmėją, Elizabeth miesto merą J. Christian Bollwage. Elizabeth miesto vadovas palinkėjo sėkmės bendruomenei ir visai lietuvių tautai.

Užgavėnės.

„Tokio energingo konsulo Rytų pakrantė seniai jau nematė“, – pastebėjo Misevičius, pristatydamas pagrindinį prelegentą, LR gen. konsulą New York Sarapiną. Iš tikrųjų gen. konsulas dažnas svečias ne tik daugelio JAV lietuviškų bendruomenių renginiuose, bet ir aktyvus meno globėjas: savo parodoms, meno vakarams konsulate randa prieglobstį daugelis lietuvių menininkų, kur gali rodyti savo darbus, muzikuoti, rengti poezijos vakarus. Turbūt ne vienas JAV-Lietuvos verslo ar diplomatinis ryšys užmegztas taip pat jo dėka. Sarapinas pasidžiaugė prasmingais darbais ir pasiekimais, kuriais šiandien Lietuva gali didžiuotis visame pasaulyje. Pastebėdamas, jog dažnai Lietuvos valstybės gyvenime pamatome neigiamų dalykų, kiek daug nepastebime gerų pasiekimų. Būtent tuos teigiamus pasiekimus gen. konsulas ir pabrėžė. Jis kalbėjo apie Lietuvos narystės NATO ir Europos Sąjungos naudą, sėkmingą mūsų šalies pirmininkavimą Demokratių Bendrijai bei Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo organizacijai, pristatė Lietuvos vyriausybės žingsnius, įtvirtinant valstybės energetinę nepriklausomybę, jos veiksmus, gerinant ekonominę padėtį, vystant moderniasias technologijas, pritraukiant į Lietuvą užsienio, visų pirma – JAV bendrovių investicijas, pasiekimus transporto, turizmo, mobiliųjų technologijų srityse. Savo kalbą, kuriai abejingų nebuvo, Sarapinas užbaigė Justino Marcinkevičiaus eilėmis apie Lietuvą.

Po oficialios dalies žiūrovus džiugino koncerto dalyviai. Negalėjai nesišypsoti, į sceną pakilus tautiškais drabužiais pasipuošusiems Elizabeth lituanistinės V. Kudirkos mokyklos mokinukams, taip nuoširdžiai deklamavusiems ir dainavusiems. Juos keitė Centrinio, NJ tautinių šokių kolektyvas „Viesulas“ (vadovė Džaneta Bublienė), sušokęs lietuviškus šokius „Kubilas“ ir „Žolynėlis“.

Jaunimas nustebino lietuviškomis sutartinėmis

Nustebino choro „Varpelis“ dainorėliai sutartine „Augo putins“. Sutartinės – sudėtingas liaudies muzikos žanras, vaikams jas atlikti ypač nelengva. Tai nenuilstančios choro vadovės Birutės Mockienės nuopelnas. „Mano tėvelis“, „Į miškąėjau“, „Žalias linas“, „Pjoviau šieną“ – tai vis „Varpelis“ skardeno.

Vėliau, „Jonpolkę“ patrepsėdami, „Gyvatarą“ paviguriuodami, „Viesulo“ šokėjai ne vieną žiūrovą salėje privertė, net sėdint vietoje, koja į šokio ritmą treptelėti. Jų koncertas baigėsi gražia lietuviška daina apie amžinai žaliuosiančius Lietuvos ažuolus.

Po vaikų pasirodymo buvo paskelbti vykusios loterijos, kurios lėšos bus skirtos „Varpelio“ choro kelionei į Boston šokių šventę, laimėtojai, o „Viesulo“ šokėjai kartu su „Varpelio“ choru buvo apdovanoti Elizabeth LB dėmesiu ir premijomis. Vėliau visi galėjo paskanauti lietuviškų patiekalų, pasikalbėti pietų metu, pasidalinti prisiminimais ir išpūdžiais. Graži šventė, pasėjusi gerą nuotaiką!

Rasa Miliūtė – Centrinio New Jersey Lietuvių Bendruomenės apylinkės pirmininkė.

Nuotraukų autoriai: Arūnas Tirkšliūnas, Vera Udra, Remigijus Jaruševičius ir Violeta Kundrotienė.

Aukos už laisvę

Atkelta iš 2 psl. Ar jie nebijojo galimų pasekmių? Ar nebijojo išprovokuoti Gorbačiov?

Po kelių mėnesių, gruodžio 13 d., suvažiavime Vilniuje Lietuvos Komunistų partija formaliai atsiskiria nuo sovietų Komunistų partijos. Tai pirmasis toks partijos skilimas. Nuostabu, kad dalyviai susirinkimą baigia giedodami Lietuvos himną. Dabar „meška“ jau pradeda neri-mauti.

Tačiau ratai jau pradėjo suktis. 1990 m. vasario 17 d. kaip valstybinės šventės įteisintos Vasario 16-toji, Velykos ir Kalėdos. Vos už savaitės, vasario 24 d., ir vėliau – kovo 4 d. LTSR Aukščiausiosios Tarybos (AT) rinkimus triuškinančiai laimi Sąjūdis. Rinkimų kampanijos pagrindinė viešai skelbta mintis: „Atgimusiai Lietuvai – nepriklausomybę, nepriklausomai Lietuvai – demokratiją, demokratinei Lietuvai – žmonišką gyvenimą! Demokratija, nepriklausomybė ir gerovė – neatskiriamos!”

Prof. Landsbergis, puikiai suvokdamas padėtį ir galimybes, teigė, kad prieš akis yra dvi galimybės: atkurti Lietuvos nepriklausomybę palaipsniui, etapais arba paskelbti nepriklausomybę iš karto, nepaisant Maskvos reakcijos.

1990 m. kovo 11 d. vakare, AT rūmuose susirinkę 130 vos prieš savaitę išrinktų deputatų, išsprendę lemiančius procedūrinius reikalus, balsuodami iš karto atkuria nepriklausomos Lietuvos valstybę kartu su valstybės herbu ir ženklu – Vyčiu. Tą akimirką salės priekyje uždengdama LTSR herbą nusileidžia Lietuvos trispalvė. Tos dienos 22 val. 44 min. viešai paskelbiami istorinio balsavimo už Lietuvos nepriklausomybės atstatymą rezultatai. Sprendimas padarytas, riba peržengta, kelio atgal dabar jau nėra.

Gorbačiov puikiai mato ir girdi, kas dedasi Lietuvoje. Juk tai – pirmas toks drąsus atsiskyrimas nuo Sovietų Sąjungos. Bet sovietų kariuomenė vis dar Lietuvoje ir ji neskuba Lietuvos palikti. Įtampa auga dar beveik metus, kol pasiekia krizę 1991 m.

sausio 13 d. prie Televizijos bokšto, Vilnuje, kuris pavirto Lietuvos nepriklausomybės simboliu.

Visas pasaulis galėjo sekti to vakaro eigą per CNN kanalą. Matėsi Landsbergis su patikėtiniais, užsibarikadavęs AT rūmuose, pasiruošęs neaiškiam likimui. Lauke, aplink pastatą, – masė žmonių. Prie TV bokšto žmonės stovėjo plikomis rankomis, laukdami artėjančių tankų, suprasdami, kad tai gražiuoju nesibaigs. Tą naktį atsistoję prieš sovietų tankus, savo gyvybę paaukojo 14 neginkluotų lietuvių. Sužeista per 700. Tačiau jie atlaikė, ir galiausiai tankai atsitraukė.

Po to Lietuvos kelias į laisvę buvo sunkus, bet aiškus. Vasario 4 d. Islandija pirmoji pripažino Lietuvos nepriklausomybę. Užtruko, bet rugpjūčio 31 d. Sovietų Sąjungos kariuomenė pagaliau galutinai apleido Lietuvos teritoriją. Rugšėjo 17 d. sekė įtakingas Jungtinių Tautų Lietuvos suverenumo pripažinimas.

Lietuvos atveju ne vienas asmuo ar organizuota grupė ieškojo laisvės ir tiesos, bet visa tauta traukėsi iš ją prislėgusios sąjungos, kuri turėjo galią lengvai parklupdyti. Neįsivaizduoju, kaip turėjo jaustis tie kovo 11-osios vakaro 124 deputatai, balsavę „už“, žinodami, kad balsuodami už Lietuvos nepriklausomybės atkūrimą jie savo likimą atiduoda į Gorbačiov rankas. Jų ir visos Lietuvos sprendimas buvo pagrįstas principu, kad laisvė yra kiekvieno žmogaus neabejotina teisė, kad be laisvės lietuviams toliau gyventi neįmanoma. Jie karštai tikėjo, kad prieš blogį jie laimės. Ačiū Dievui, laimėjo.

Prisiminkime ir įvertinkime, kiek buvo paklota aukų, kad Lietuvoje šiandien būtų galima laisvai rinktis, kalbėti, mąstyti. Aukų plačiajame pasaulyje dėka mūsų laisvė auga ir plinta.

Kalba (čia skelbiama sutrumpinta) pasakyta per JAV LB Waukegan-Lake County apylinkės Kovo 11-osios minėjimą, 2012 m. kovo 11 d.

Rimantas Griškelis – Lietuvių Fondo tarybos pirmininkas.

Norvegai nori atgauti tyrinėtojo R. Amundsen laivą

Norvegai nori iš Arkties susigrąžinti tyrinėtojo Roald Amundsen tristiebį laivą „Maud“, tačiau tam priešinasi Kanada. Norvegų grupė paprašė Kanados pareigūnų peržiū-

1906 m. Amundsen tapo pirmuoju europiečiu, praplaukusių šiaurės vakarų keliu. Jis ieškojo trumpesnio jūrų kelio iš Europos į Aziją, kurį tyrinėtojai bandė aptikti šimtmečiais. 1911 m. jis tapo pirmuoju žmogumi, pasiekusiu Pietų ašigalį. Tačiau jo bandymas pasiekti Šiaurės ašigalį baigėsi nesėkme.

1990 m. Asker taryba Norvegijoje laivo nuolaužas įsigijo už 1 dolerį ir gavo Kanados leidimą laivą perkelti, tačiau jo galiojimo laikas jau pasibaigė. Kanados paveldo ministro paskirtas žinovas nustatė, kad laivas šaliai yra nacionalinės svarbos objektas, o jo iškėlimą iš Kanados vandenų pasiūlė atidėti šešiams mėnesiams, kad būtų leista kanadiečiams laivą įsigyti.

rėti sprendimą, kuriuo atsisakyta išduoti leidimą laivą perkelti. Vertingo laivo, tolimojoje šiaurėje tapusio turistų traukos objektu, nenori prarasti ir Cambridge įlankos gyventojai. Laivo, priklausiusio norvegų tyrinėtojui, liekanos guli Cambridge įlankos dugne, Nunavut, tačiau dalį jo korpuso galima per vandenį įžūrėti.

Lrt.lt

A † A DALIA O. DIKINYTĖ PUNDYS

Mirė 2012 m. vasario 21 d.
Palaidota East Greenwich, RI, kur ji gyveno paskutinius 36 metus.

Nuliūdęs vyras Petras Audrius
ir vaikai Lavinia, Ravena, Aurora, Aras ir Marius

A†A Antanui Bindokui

mirus, reiškiamo gilią užuojautą jo tėvams,
ilgametei „Draugo“ vyr. redaktorei
Danutei ir Vytautui Bindokams,
broliams Algirdui, Vytautui ir Pauliui,
giminėms ir artimiesiems.

„DRAUGO“ LEIDĖJAI, REDAKCIJA IR ADMINISTRACIJA

Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos ir
Amerikos Lietuvių Kultūros Archyvo
nenuilstamam darbuotojui

A†A Juozui Rygeliui

mirus, reiškiamo gilią užuojautą žmonai Aldonai,
šeimos nariams, giminėms ir artimiesiems.

AMERIKOS LIETUVIŲ
ROMOS KATALIKŲ FEDERACIJA

Katalikiškos idėjos puoselėtojai,
ilgamečiui ateitininkui

A†A Juozui Rygeliui

mirus, reiškiamo nuoširdžią užuojautą jo žmonai
Aldonai, vaikams, giminėms ir artimiesiems.

ŠIAURĖS AMERIKOS ATEITININKAI

Dulkių siurbliui – 108 metai, bet jis vis dar veikia

Britas, išgelbėjęs šiukšlyne atsidurti galėjusį 108 metų senumo dulkių siurbį, teigia, kad prietaisas vis dar veikia. 53 metų Harry Cox iš Timperley (Anglija), kaip manoma, yra seniausio veikiančio dulkių siurblio savininkas. Vyras pasakojo 1904 m. gamintą „American Sturtevant“ siurbį radęs kambaryje tarp kitų daiktų, kurias popierių gaminanti bendrovė ketino išgabenti į sąvartyną, praneša „The Mirror“, kuriuo remiasi agentūra UPI.

„Mégstu rinkti daiktus, kurie

išmetami, juos restauruoti ir grąžinti jiems gyvenimą. Dėl to pasijuntu geriau“, – tvirtino H. Cox. Tačiau vyras pripažįsta, kad jo žmona namus mieliau tvarko naudodama modernesnę ir ne tiek daug triukšmo keliantį dulkių siurbį.

Iki tol seniausio veikiančio dulkių siurblio savininkas buvo Bill Whitwam iš Leicester, Anglijoje, kuriam priklausė 1929 metais pagamintas „Hoover Senior“.

Lrt.lt

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

■ **Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre,** kovo 16 d., penktadienį, 7:30 val. v. atidaroma lietuvių menininkų iš Atlanta, GA jungtinė tapybos, fotografijos, taikomojo meno paroda „Susipažinkime“.

■ **Kovo 16–18 dienomis Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijoje** (6812 S. Washtenaw Ave., Chicago, IL) Gavėnios rekolekcijas ves svečias iš Lietuvos, vyskupas Rimantas Norvila. Kovo 16 d. 6 val. v. – Šiluvos Novenos Mišios, po jų – pabendraavimas parapijos salėje. Kovo 17 d. 3 val. p. p. – Susitaikymo pamaldos, išpažintys ir šv. Mišios. Kovo 18 d. – Lietuvos šaulių sąjungos įkūrėjo Vl. Putvio-Putvinskio 103-ųjų mirties metinių minėjimas. 10:30 val. r. šv. Mišiose, kurias aukos vysk. R. Norvila, dalyvaus šauliai, vaikų choras „Svajonė“ ir parapijos choras. Po pamaldų parapijos salėje vyks minėjimas, dalyvaujant garbingam svečiui vyskupui R. Norvilai. Po to – kugelio pietūs ir pabendraavimas.

■ **Šeštadienį, kovo 17 d., 10 val. r. dailininkės Rasa Ibišienė ir Asta Zimkienė Balzeko lietuvių kultūros muziejuje** (6500 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629) mokys skutinėti margučius. Tel. pasiteiravimui 773-582-6500.

■ **Ateitininkų namų narių metinis susirinkimas** vyks kovo 18 d., sekmadienį, 2 val. p. p. Ateitininkų namuose. Bus pristatytas metinis pranešimas ir ateities planai. Narių prašoma atsinešti savo įgaliojimo lapelius arba juos įteikti asmeniui, kuris dalyvaus susirinkime.

■ **Palaimintojo Jurgio Matulaičio misija** kovo 18 d. 12:15 val. p. p. kviečia į Sriubos pietus, kurie vyks Pasaulio lietuvių centro pokyliu salėje (14911 127th St. Lemont, IL 60439). Prašome užsiregistruoti iš anksto Misijos raštinėje tel. 630-257-5613. Siūloma auka – 15 dol. – asmeniui, 30 dol. – šeimai. Surinktas pelnas bus skiriamas „Carito“ maitinimo tarnystės programai, remiančiai sriubos valgyklas Lietuvoje.

■ **Ateitininkų namų valdyba kartu su Akademiniu skautų sąjūdžiu kviečia** visus antradienį, kovo 20 d., dalyvauti Gavėnios susikaupime, kurį ves vyskupas Rimantas Norvila. Susikaupimas baigsis 3 val. p. p. šv. Mišiomis. 9 val. r. ir prieš 3 val. p. p. Mišias bus klausomos išpažintys. Būtina užsiregistruoti iš anksto el. paštu vlasr@aol.com arba tel. 708-349-7426 (Loreta Grybauskienė).

■ **Švč. Mergelės Marijos Nekaltojo Prasidėjimo bažnyčioje** (2745 W. 44th St., Chicago, IL) kovo 22 d., **ketvirtadienį**, 9 val. r. šv. Mišias koncelebruos Vilkaviškio vyskupas Rimantas Norvila, kun. Jaunius Kelpšas, naujasis Brighton Park parapijos klebonas kun. Robert Coleman ir kun. Edvard Maxa. Po pamaldų parapijos salėje susitikimas su vysk. R. Norvila. Bus aptariamas kunigo iš Lietuvos iškvietimo klausimas. Kviečiame šiame susirinkime dalyvauti Cicero, Marquette Park, Lemont ir Waukegan gyvenančius lietuvius.

■ **Poetės Eglės Juodvalkės naujos poezijos knygos „Sakalai naktį nemiega“** sutiktuvės vyks šeštadienį, kovo 24 d., 2 val. p. p. Balzeko lietuvių kultūros muziejuje (6500 S. Pulaski Rd., Chicago, IL). Tel. pasiteiravimui 773-582-6500.

■ **Agnė Giedraitytė ir Vytautas Staniškis, Maironio lituanistinės mokyklos mokiniai, vaidins ir dainuos Marijos Pečkauskaitės - Šatrijos Raganos minėjime** kovo 25 d. 12:30 val. p. p. PLC didžiojoje salėje (Lemont). Įėjimas – 10 dol. Bus vaišės. Visus maloniai kviečia Korp! Giedra.

■ **Tradicinė seselių kazimieriečių rėmėjų organizuojama „Bingo popietė“** vyks kovo 25 d. Maria High School kavinėje (6727 S. California, Chicago, IL). Pradžia – 12 val. p. p. Žaidimų pradžia – 2 val. p. p. Atvykę galėsite paskanauti lietuviško kugelio, nusipirkti saldumynų. Daugiau informacijos tel. 773-776-1324.

■ **Jaunimo centro narių metinis susirinkimas** vyks kovo 25 d., sekmadienį, Čiurlionio galerijoje (5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL). Pradžia 12 val. p. p. Tel. pasiteiravimui 773-778-7500.

■ **Balandžio 1d., sekmadienį, 1 val. p. p. PLC didžiojoje salėje** (14911 127th St., Lemont, IL 60439) madų šou „Stiliaus takeliu“. Naujos, dar niekur nematytos lietuvių menininkų rankų darbo kolekcijos, nuostabūs modeliai. Gros Kęstutis Stančiauskas ir ansamblis. Bilietus galite įsigyti PLC raštinėje, Jaunimo centre, kavinėje „Smilga“, parduotuvėje „Lietuvėlė“.

■ **Lietuvos Dukterų draugija (LDD)** skelbia vaikštukų ir važiuočių vajų. Norintys draugijai padovanoti vaikštukus ar važiuokles prašome kreiptis į LDD tarybos narę Lilę Kizlaitienę (tel. 708-577-4364) arba LDD valdybos išdininkę Mildą Jakštienę (tel. 708-246-9472). Iš anksto dėkojame.

IŠ ARTI IR TOLI...

■ **Kovo 18 d., sekmadienį, Lietuvos vyčiai kviečia** į šv. Kazimiero paminėjimą ir puotą, kuri vyks Šv. Jurgio lietuvių parapijos salėje (443 Park St., Bridgeport, CT). 12 val. p. p. – šv. Mišios. Kviečiame dalyvius pasipuošti tautiniais drabužiais. Norinčius dalyvauti prašoma skambinti tel. 203-878-0519 (Barborai) arba tel. 203-377-7432 (Martytei).

■ **36-ajame „Cleveland International Film festival“** lietuvių režisieriaus Kristijono Vildžiūno filmas „Kai apkabinsiu tave“ bus rodomas penktadienį, kovo 30 d., 5 val. p. p. ir sekmadienį, balandžio 1 d., 7:25 val. v. Tower City Center kino salėse „Tower City Cinemas“ (230 W. Huron Rd., Cleveland, OH 44113). Perkant bilietus, prašoma naudoti kodą LITCON, bus suteikiama nuolaida.

■ **Balandžio 22 d., sekmadienį, vyks Lietuvių katalikų religinės šalpos 50-ies metų jubiliejinis renginys.** Iškilmingos Padėkos šv. Mišios 11:15 val. r. Maspeth Atsimainymo bažnyčioje. Šventinis pokylis vyks „Christ the King“ katalikiškos gimnazijos salėje (68-02 Metropolitan Ave., Middle Village, NY). Bus pristatytas Monikos Paulavičiūtės-Kungienės leidinys apie Šalpos 50 metų veiklą. Pradžia 1 val. p. p. Kviečiama iš anksto užsisakyti vietas tel. 718-326-5202, el. paštu lcra@earthlink.net. Daugiau informacijos www.LKRSalpa.org

Skelbimų skyriaus tel. 1-773-585-9500

Apsilankymo JAV metu Lietuvos švietimo ir mokslo ministras Gintaras Steponavičius lankėsi Lituanistikos tyrimo ir studijų centre, apžiūrėjo archyvo patalpas. Nuotraukoje iš kairės LTSC direktorė Skirmantė Miglinienė, švietimo ir mokslo ministras Gintaras Steponavičius ir LTSC valdybos pirmininkas Augustinas Idzelis. Laimos Apanavičienės nuotr.

Bronius Černius, gyvenantis Lockport, IL, tapo „Draugo“ **garbės prenumeratoriumi**. Šį skaitytoją „Draugas“ lankys dar vienerius metus. Nuširdžiai dėkojame už tai, kad mus skaitote ir remiate. Sveikiname tapus garbės prenumeratoriumi.

Oceanside, CA vasario 19 d. vyko JAV LB San Diego apylinkės lietuvių Vasario 16-tosios dienos minėjimas. Tarp meninės programos atlikėjų buvo ir vyrų oktetas „Tolimi aidai“ (iš kairės): Tauras Radvenis, Virgis Kasputis, Viktoras Ralys (vadovas), Danius Anelauskas, Aleksas Vilkas, Erikas Petraitis, Linas Polikaitis, Stepas Puodžiūnas. Vyrų okteto archyvo nuotr.

Atsidėkodami už kalendorių „Draugo“ leidybai paremti 50 dol. paaukojo Zinaida Z. Kalvaitis, Hopkinton, NH; Algirdas A. Banys, Bloomfield Hills, MI. Esame labai dėkingi už Jūsų nuoširdžią paramą.

SKELBIMAI

Advokatas Jonas Gibaitis

30 metų darbo patirtis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 773-776-8700
Toll free 24 hr. 888-776-6742
Darbo val. nuo 8:30 v.r. iki 5 v.p.p.
Šeštad. 8:30 v.r. iki 12:30 v.p.p.
www.johngibaitis.com
gibaitis@aol.com

Advokatas GINTARAS P. ČEPĖNAS

6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos susitarus

Advokatas VYTENIS LIETUVNINKAS

4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)

Tel. 773-284-0100

Namams pirkti paskolos

duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais. Kreipkitės į

Mutual Federal Bank,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747

„RITO'S COFFEEHOUSE“ (4116 W. Southwest Highway, Hometown, IL) **ketvirtadienį, kovo 29 d., 1 val. p. p. dr. VILIJA KERELYTĖ kviečia pasiklausti paskaitos apie sveiką mitybą ir mineralų naudą žmogaus organizmui.** Pietūs – \$12. Vietų skaičius ribotas, tad kviečiame jas užsisakyti iš anksto tel. 708-424-1555.